

## I. SUPLEMENT AL DICCIONARI GENERAL DE LA LLENGUA CATALANA (ADDICIONS, MODIFICACIONS I SUPRESSIONS)

(acord del 21 de desembre de 1989)

*El Diccionari General de la Llengua Catalana (DGLLC) és també per la seva gènesi el diccionari oficial i normatiu de l'Institut d'Estudis Catalans. Arran de l'adveniment de la Dictadura, l'any 1923, i davant de dificultats de tota mena que impediien d'enllestir el Diccionari que preparava l'Institut, la Secció Filològica cregué que era convenient d'emprendre la confecció d'un diccionari general d'extensió més reduïda i l'encomanà a Fabra, que continuà així la tasca que tenia assignada en la confecció del diccionari no nat de l'Institut. Com ell mateix explica, aquesta tasca «consistia en la redacció d'articles en vista dels materials aplegats i prèviament classificats» (DGLLC, 1932, Prefaci, pàg. VI). Fabra mostrà un especial interès a deixar ben clar quina era la relació entre ambdós diccionaris: «la confecció del Diccionari General no havia d'implicar cap retard en la del Diccionari de l'Institut, puix que n'era una part indispensable. L'obra que se'ns encomanava [...] pot realment ésser considerada com el canemàs del futur Diccionari de l'Institut» (ibid.).*

*Concebut, doncs, el Diccionari de Fabra com una part indispensable i com el canemàs del definitiu Diccionari General, l'Institut el considerarà des del primer moment com el seu diccionari oficial i acadèmic i per això les successives edicions han anat incorporant paraules, accepcions i modificacions aprovades per la Secció Filològica.*

*Ací convé advertir que la Secció Filològica no creu que pugui enllestir i publicar el Diccionari de l'Institut en un futur immediat. Allò que té previst ara és d'emprendre la redacció del Nou Diccionari General paral·lelament a la confecció del Diccionari del Català Contemporani, que es troba encara en la fase d'aplegament i classificació de materials. No és dubtós, però, que mal-*

*grat que els criteris actuals en la redacció d'un diccionari són diferents dels que estaven en ús fa més de cinquanta anys, el DGLIC de Fabra en serà el canemàs. Caldrà, doncs, durant encara força temps, que la Secció Filològica vagi incorporant al DGLIC nous articles i noves accepcions i introduint-hi les modificacions necessàries.*

*La Secció Filològica preveu de publicar cada any, juntament amb altres documents de la Secció, un suplement al DGLIC. Aquest primer suplement és especialment extens perquè la Secció Filològica ha cregut convenient de revisar tot allò que hi havia anat incorporant a partir de la quarta edició per tal d'obtenir una unitat de criteris formals, una coherència més gran en les definicions i posar-ho tot al dia. Aquesta tasca de revisió de les addicions i modificacions ja publicades no havia encara acabat en la darrera reunió de la Secció Filològica de 1989 que tingué lloc el 21 de desembre. Cal insistir en el caràcter no total d'aquesta revisió: la manca d'algunes de les entrades indicadores d'addicions i modificacions que figuren en la quarta edició del DGLIC i següents no té ara i ací cap significat especial; no vol dir que hagin estat suprimides o aprovades; vol dir senzillament que no han estat encara sotmeses a una revisió definitiva. En realitat solament manquen els noms de monedes i una desena d'entrades.*

*Han estat inclosos també en aquest suplement els mots que figuren en una petita llista al final de la segona edició del DGLIC (1954). Es tracta de paraules que la Secció Filològica havia acordat d'acceptar després de la mort de Fabra (1948).*

*Aquest primer suplement conté també més de cinc-centes noves entrades. Es tracta sobretot de mots i d'accepcions que els grans canvis que ha experimentat la societat des de l'inici de la segona meitat de segle i la mateixa dinàmica de la llengua han anat engendrant.*

*Les addicions i modificacions que es fan al cos d'un article són indicats formalment prenent com a punt de referència la segona edició (1954), però en la pràctica serveix qualsevol de les posteriors; únicament cal advertir que si l'usuari fa servir la quarta o alguna de les reedicions de la quarta, sovint observarà que ja figura en el seu exemplar (en el cos del diccionari o en l'Apèndix) allò que amb modificació o sense apareix ara en aquest suplement.*

**abacallanar-se** *v. pron.* Tornar-se, una persona, seca com un bacallà, amagrir-se extraordinàriament.

**abaciologi** *m.* Llista d'abats d'un monestir, col·legiata o canonja.

**abalançament** *m.* Acció d'abalançar-se.

**abancalar** *v. tr.* Preparar (un terreny erm) per conrear-lo tot distribuint-lo en bancals.

**abandonisme** *m.* Tendència d'una persona o d'un grup social a abandonar sense lluita una cosa que posseeix o que li pertoca.

**abandonista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'abandonisme. || *m. i f.* Partidari de l'abandonisme.

**abaritonat -ada** *adj.* Tirant a baríton. És un tenor abaritonat. Té una veu abaritonada.

**abast** [modificació] ... *que no podien donar l'abast.* || Abastament (acc. 2). | Donar abast ...

**abastament** [modificació] *m.* Acció d'abastar; l'efecte. || Provisió, esp. de queviures, per al sosteniment d'una població, d'un exèrcit, etc.

**abjuratori -òria** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'abjuració.

**abolicionisme** *m.* Doctrina que pugna l'abolició d'una llei, d'un costum, etc., especialment de l'esclavitud.

**abolicionista** [modificació] *adj.* Relatiu a l'abolicionisme. || *m. i f.* Partidari de l'abolicionisme.

**abonament** *m.* Acció d'abonament o d'abonament-se; l'efecte.

**absència** [addició] ... *la seva absència.* || Pèrdua fugaç de la consciència. || Mancaça ...

**absentisme** [modificació] *m.* Fet d'ésser algú habitualment absent del lloc on hauria de residir. *L'absentisme dels ca-*

*tedràtics és un dels mals de la Universitat.* | *Absentisme laboral*, absència del lloc de treball.

**àbsida** *f.* Absis.

**absis** *m.* Part d'una església, comunament de planta semicircular, que sobresurt de la façana posterior.

**absorbefacient** [en comptes d'absorbefacient].

**abstencionisme** *m.* Actitud d'abstenció sistemàtica d'intervenir en una qüestió, esp. en una elecció.

**abstencionista** [modificació] *adj.* Relatiu a l'abstencionisme. || *m. i f.* Partidari de l'abstencionisme.

**abúlic -a** [modificació] *adj.* Pertanyent o relatiu a l'abúlia. || *Adj. i m. i f.* Privat de voluntat. | Malalt d'abúlia.

**acalar** [modificació] *v. tr.* Abaixar, fer passar a un nivell més baix. *Acalar l'antena d'un automòbil.* | Inclinar, dirigir cap avall, esp. una part del cos. *Acalar els ulls, el front.* || *Pron.* Inclinar-se, ajupir-se.

**acastellanar** *v. tr.* Fer adquirir característiques, costums castellans. || *Pron.* Adquirir característiques, costums castellans.

**accelerador** [addició] ... *acceleradora.* || *m.* Mecanisme que permet d'accelerar la velocitat d'un motor.

**accelerar** [addició] ... *most.* | *Abs.* *Acceleera que ens atraparan.* | *Pron.* ...

**accionament** *m.* Acció de posar en marxa un mecanisme.

**accionar** [addició] ... *la paraula.* || *Tr.* Posar en marxa (un mecanisme).

**accionariat** *m.* Conjunt d'accionistes d'una societat anònima.

**acefàlia** [en comptes d'acefalia].

**acel·lular** *adj.* Que no té cèl·lules.

**acereria** *f.* Fàbrica d'acer.

**acidosi** [modificació] *f.* Alteració de

l'equilibri àcido-bàsic de l'organisme amb augment de l'acidesa o simplement disminució de la reserva alcalina.

**acidòtic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'acidosi; que es caracteritza per l'acidosi.

**acinèsia** [modificació] *f.* Manca o reducció de la funció motora.

**acinètic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'acinèsia.

**aclorhídria** *f.* Absència d'àcid clorhídric en el suc gàstric.

**acne** [modificació] *f.* Conjunt d'afecions de la pell caracteritzades per seborrea, retenció glandular sebàcia primitiva i alteracions inflammatòries secundàries.

**acneïforme** *adj.* Semblant a l'acne.

**acollidor -a** *adj.* Que acull. | Dit d'un lloc agradable, on fa de bon estar. *Una cambra acollidora. Un racó acollidor.*

**acollir** [addició] ... *la seva proposició.* || Pron. Emparar-se. *Acollir-se a una llei.*

**acollonir** *v. tr.* Vulg. Acovardir, acoquinar, intimidar. | Pron. Acovardir-se, acoquinar-se.

**acomiadament** *m.* Acció i efecte d'acomiar.

**acomplexar** *v. tr.* Fer adquirir un complex (a algú). | Pron. Adquirir un complex.

**aconfessional** *adj.* Que prescindeix de les confessions religioses; que n'és fora.

**aconfessionalitat** *f.* Caràcter o qualitat d'aconfessional.

**acontraltat -ada** *adj.* Tirant a contralt. *És una soprano acontraltada. Té una veu acontraltada.*

**acrobàcia** *f.* Exercici propi d'un acrobata. | Acte o maniobra que presenta dificultats excepcionals.

**acrònim** *m.* Sigla pronunciable com

un mot ordinari: *UNESCO.*

**activació** *f.* Acció d'activar; l'efecte.

**activar** [addició] ... *d'instal·lació.* | Fer actiu (un mecanisme que està aturat).

**activisme** *m.* Propaganda activa al servei d'una doctrina política o social, d'un partit, d'un sindicat, etc.

**activista** *m. i f.* Propagandista o militant actiu d'un partit polític, d'un sindicat, etc.

**activitat** [addició] ... *d'un negociant.* || Pl. Ocupacions, tasques d'una persona o entitat. *Un home de moltes activitats. Les activitats de l'Institut.* || *En activitat ...*

**actualització** *f.* Acció d'actualitzar; l'efecte.

**actualitzar** [modificació] *v. tr.* Fer actual, posar al dia. | Reduir a acte.

**acusat -ada** *adj.* Que és acusat d'una infracció penal. | *m. i f.* Persona acusada.

**addicció** [addició] ... un restaurant. || *Habitudo. Aquest medicament produeix addicció.*

**adenopatia** *f.* Malaltia dels ganglis, especialment llur tumefacció.

**adés** [modificació] *adv.* En un temps passat o esdevenidor ...

**adhesiu** [addició] ... *Atracció adhesiva.* || *m.* Etiqueta impresa que es pot adherir.

**àdhuc** [modificació] *adv.* Fins i tot, esp. contràriament al que hom ...

**adinàmia** [modificació] *f.* Manca o pèrdua de la potència vital normal, manifestada per una marcada feblesa muscular.

**adinyar** *v. tr.* Vulg. Endinyar. || *Adinyar-la, dinyar-la.*

**administratiu -iva** [addició] ... *Reglament administratiu.* || *m. i f.* Treballador que fa preferentment tasques d'oficina.

**adnascent** [supressió] cf. **epifític**.  
**adobatge** *m.* Adobament.  
**adolorat -ada** *adj.* Que sent dolor en l'ànima, afligit.  
**adruls** [supressió].  
**aerofàgia** *f.* Deglutició d'una certa quantitat d'aire, que penetra a l'esòfag o a l'estómac.  
**aeromotor** *m.* Motor destinat a propulsar aeronaus. || Motor que transforma l'energia cinètica del vent en energia mecànica.  
**aeronau** *f.* Vehicle destinat a la navegació aèria.  
**aeroplà** [modificació] *m.* Avió.  
**aeroport** *m.* Aeròdrom amb estació per al tràfic aeri.  
**afalac** [modificació] *m.* Acció d'afalagar; l'efecte. || Cosa que afalaga.  
**afalagament** *m.* Afalac (acc. 1).  
**afectivitat** *f.* Capacitat de l'individu per a experimentar afectes.  
**afermament** *m.* Acció d'afermar o d'afermar-se.  
**afligit -ida** *adj.* Que sofreix aflicció.  
**aflorar** *v. intr.* Apuntar, aparèixer a flor de terra, una planta, una substància mineral. | Fig. Començar a manifestar-se. *En l'assemblea va aflorar una discrepància.*  
**afrancesar** *v. tr.* Fer adquirir característiques, costums francesos. | Pron. Adquirir característiques, costums francesos.  
**afrancesat -ada** *adj.* Que ha adquirit característiques, costums francesos. | *m. i f.* En les guerres napoleòniques, partidari de la intervenció francesa a Espanya.  
**agradabilitat** *f.* Qualitat d'agradable.  
**agradosia** *f.* Agradositat.  
**agraït -ida** [modificació] *adj.* Que agraeix. *Ésser, restar agraït a algú per tal*

*favor, notícia, etc.* | Donat a l'agraïment. *És un home molt agraït.* | Fig. *Una feina agraïda*, que amb poc esforç dóna bon rendiment.

**aguar** [ind. pres. 1 *agüo*, 2 *agües*, etc.] *v. tr.* Agusar. || Pron. Esmenar-se.

**aigual** [modificació] *adj.* Ant. Dit d'un indret cobert d'aigua, on hi ha aigua. *Llocs aiguals.* || *m.* Aiguamoll.

**aigualment** [modificació] *m.* Acció d'aigualir o d'aigualir-se; l'efecte.

**aiguall** [supressió].

**aiguamoix** [modificació] *m.* Aiguamoll.

**aigüeroles** *f. pl.* Dit d'un suc, guisat, etc., aigualit.

**aïllador -a** [modificació] *adj.* Que aïlla. *La fusta és una substància aïlladora.* || *m.* Peça de material dielèctric destinada a suportar els conductors elèctrics en les línies aèries o en les instal·lacions interiors.

**aïllant** *adj.* Aïllador. || *m.* Substància que no permet el pas del corrent elèctric o de la calor.

**ajaçar** [modificació] *v. tr.* Posar al jaç. | Pron. Ajeure's en un jaç, com en un jaç.

**ajudador -a** [modificació] *adj. i m. i f.* Que ajuda.

**ajupat -ada** [supressió]

**ala** [addició] ... *hèlice*. || Element de sustentació d'un avió en vol.

**alabança** *f.* Lloança.

**alabar** *v. tr.* Lloar.

**alacrà** *m.* Escorpí.

**alacritat** [modificació] *f.* Promptitud volenterosa a fer alguna cosa.

**aladre** *m.* Arada.

**alaestès -esa** *adj.* Que té les ales este-ses.

**alcohòlic -a** [modificació]... *Begudes alcohòliques.* || Dit de la persona que

abusa habitualment de les begudes alcohòliques.

**alegratge** *m.* Ant. Alegria.

**alertar** *v. tr.* Posar en estat d'alerta; prevenir contra un perill.

**alfabet -a** *adj. i m. i f.* Que sap de llegir i d'escriure.

**alfabetització** *f.* Acció d'alfabetitzar; l'efecte.

**alfabetitzar** *v. tr.* Ordenar alfabèticament, dit especialment de les cèdules lexicogràfiques o de les fitxes d'un catàleg. || Ensenyar de llegir i d'escriure o bé instruir (sobretot persones adultes), a fi de reduir el nombre d'analfabets.

**alfaquí** *m.* Intèrpret i definidor de la llei islàmica.

**aliable** *adj.* Susceptible d'aliatge.

**aliacrà** *m.* Icterícia.

**alicorn** *m.* Unicorn. || Desp. Home estúpid i groller.

**alismatàcies** [en comptes d'**alismàcies**].

**aljub** [modificació] *m.* Dipòsit tallat a la penya o fet d'obra i cobert de volta per a arreplegar l'aigua de la pluja. | En algunes localitats, safareig petit.

**aljubar** *v. intr.* Recollir aigua en un aljub.

**aljubor** *m.* El qui té cura dels aljubs.

**al·lèrgia** *f.* Estat de susceptibilitat exagerada de l'organisme davant un agent determinat, el qual és innocu per a la majoria d'individus. | Fig. *Tenir al·lèrgia a la política*.

**al·lèrgic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'al·lèrgia. | Que pateix al·lèrgia.

**alletament** [modificació] *m.* Acció d'alletar; l'efecte.

**alliberació** *f.* Alliberament.

**al·lucinogen -ògena** *adj.* Que provoca al·lucinacions. | *m.* Substància al·lucinògena.

**almeja** [supressió] cf. **cloïssa**.

**almohade** [addició] ... a Espanya. | *Adj.* Relatiu als almohades.

**almoràvit** [addició] ... dels almohades. | *Adj.* Relatiu als almoràvits.

**alodial** [en comptes d'**al·lodial**].

**altaveu** *m.* Aparell que transforma un senyal elèctric en so.

**altern -a** [modificació] *adj.* Que presenta alternança. *Rimes alternes*. || *Angles alterns* ... | *Classe alterna*, que té lloc un dia sí i l'altre no.

**alternar** [supressió, al final, de l'exemple *Rimes alternades*].

**altiplà** *m.* Elevació del terreny que presenta una superfície més o menys plana.

**altisonància** *f.* Qualitat d'altisonant.

**alumnat** *m.* Conjunt d'alumnes.

**alvocat** *m.* Fruit de l'alvocater.

**alvocater** *m.* Arbre de la família de les lauràcies (*Persea americana*), procedent d'Amèrica, el fruit del qual, molt apreciat, és l'alvocat.

**amaluc** *m.* Maluc.

**amartritis** [supressió] cf. **hamartritis**.

**ambiental** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'ambient.

**ambivalència** *f.* Existència simultània de dos valors diferents, de dues significacions oposades, d'emocions o sentiments contradictoris.

**ambivalent** *adj.* Que presenta ambivalència.

**àmec** *m.* Pol·len que les abelles treuen de les flors i dipositen en el rusc.

**amerar** *v. tr.* Amarar<sup>1</sup>.

**americanitzar** [addició] ... americanes. | *Pron.* Adoptar els usos i els costums americans.

**amfígena** [supressió].

**aminol** [supressió].

**amistança** [modificació] *f.* Ant. Amistat. || Amistançament.

**amistançament** [modificació] *m.* Acció d'amistançar-se; l'efecte. | Relació extramatrimonial i habitual d'home i dona.

**ammonit** *m.* [en comptes d'amonita *f.*].

**amnèsic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a l'amnèsia. || Que pateix amnèsia. | *m.* i *f.* *Un amnèsic.*

**amoixir-se** *v. pron.* Una fruita, esdevenir moixa.

**amoltonament** *m.* Acció d'amoltonar-se; l'efecte.

**amoltonar-se** *v. pron.* Comportar-se amb esperit gregari.

**amoltonat -ada** *adj.* Que es capté amb esperit gregari.

**amonestació** [modificació] *f.* Publicació, en l'església, dels noms i altres circumstàncies dels qui volen contreure matrimoni. *Tirar les amonestacions.* || Amonestament.

**amonestament** [modificació] *m.* Acció d'amonestar; l'efecte.

**amoniacal** [modificació] *adj.* Relatiu a l'amoníac. | Que conté amoníac.

**amplificador -a** [addició] ... l'àrea visual. || *m.* Aparell o dispositiu per a amplificar senyals, generalment elèctrics.

**ampul·la** *f.* Recipient que conté un medicament injectable.

**anacrusi** *f.* En música, nota o notes que precedeixen el primer temps fort. || En la mètrica greco-llatina, síl·laba inicial d'un vers considerada com a no formant part del metre. | En la mètrica moderna, síl·laba o síl·labes àtones que precedeixen el primer accent d'un vers.

**ancestral** *adj.* Avial.

**ancípit -a** [en comptes d'ancípital].

**andreci** [modificació] *m.* Androceu.

**androceu** *m.* Conjunt dels estams o òrgans masculins de la flor.

**androgen -ògena** *adj.* Que provoca l'aparició de caràcters sexuals masculins.

**andropausa** *f.* Involució fisiològica de la funció gonadal en l'home.

**anèl·lids** [en comptes d'anèlids].

**anestesista** *adj.* i *m.* i *f.* Encarregat d'administrar l'anestèsia en el curs d'una intervenció quirúrgica.

**anfós** *m.* Peix teleosti que pot atènyer un metre de llargada (*Epinephelus guaza*).

**angolès -esa** *adj.* i *m.* i *f.* Nadiu o propi d'Angola.

**animeta** [modificació] ... *unes animetes!* || Xinxeta (acc. 2). || Pàl·lia, cobrecalze.

**anió** [en comptes d'anion].

**aniquilació** *f.* Anihilació.

**aniquilar** *v. tr.* Anihilar.

**annex , annexar, annexió, annexionar, annexionista** [en comptes d'anex, anexar, anexió, anexionar, anexionista].

**anonàcies** [en comptes d'annonàcies].

**anonimat** *m.* Condició d'anònim.

**anorac** *m.* Jaqueta d'esport, impermeable i amb caputxa.

**anorèctic -a** [en comptes d'anorètic -a].

**anostrar** [addició] ...manera. | Fer nostre. | Traduir a la nostra llengua.

**anovulació** *f.* Manca de l'ovulació.

**anovulatori** *adj.* Que inhibeix l'ovulació. | *m.* Substància anovulatoria.

**antefirma** *f.* Antesignatura.

**antena** [modificació] ... Pal de la bandera de les naus. || Dispositiu aeri format per un conductor, o per un conjunt de conductors, destinat a la recepció o a l'emissió d'ones radioelèctriques. || Apèndixs ...

**antesignatura** *f.* Mot o mots que s'anteposen a la signatura d'una persona per indicar el càrrec que exerceix o alguna circumstància justificativa de la signatura.

**antiaeri -èria** *adj.* Destinat a la defensa contra els atacs dels avions. *Un pla antiaeri. Armes antiaèries.*

**antiatòmic -a** *adj.* Que s'oposa a la utilització de les armes nuclears. | Que protegeix dels efectes produïts per les armes nuclears.

**anticoncepció** *f.* Acció d'evitar la fecundació, l'embaràs.

**anticonceptiu -iva** *adj. i m.* Contraceptiu.

**anticongelant** *adj.* Que evita la congelació. | *m.* Substància que hom afegeix a un líquid, generalment aigua, per reduir-ne el punt de congelació.

**anticorrosiu -iva** *adj.* Que actua contra la corrosió. | *m.* Producte que protegeix de la corrosió.

**antigènic -a** *adj.* Que té propietats d'antigen.

**antimilitarisme** *m.* Ideologia d'oposició a l'esperit, a les institucions, militars.

**antimilitarista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'antimilitarisme. | *m. i f.* Partidari de l'antimilitarisme.

**antinòmic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a l'antinòmia.

**antioxidant** *adj.* Que actua contra l'oxidació. | *m.* Substància antioxidant.

**antipútrid** [en comptes d'**antipútric**].

**antiràbic -a** [modificació] *adj.* Que prevé o combat la ràbia.

**antiraquític -a** [modificació] *adj.* Que prevé o combat el raquitisme.

**antireglamentari -ària** *adj.* Que contravé al reglament.

**antireumàtic -a** [modificació] *adj.* Que prevé o combat el reumatisme.

**antisèptic -a** [modificació] *adj.* Relatiu o pertanyent a l'antisèpsia. || *Adj. i m.* Que destrueix els gèrmens infectius.

**antòfit** *m.* [en comptes d'**antòfita f.**].

**antròpic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'home o a la seva acció. *Degradació antròpica de la natura.*

**antropònim** *m.* Nom propi de persona.

**antulladís -issa** *adj.* Que té antulls.

**antullar** [supressió] cf. **endollar**.

**aparador** [addició] ... s'hi ven. || Bufet (acc. 1).

**aparadorista** *m. i f.* Persona especialitzada en l'agençament d'aparadors.

**aparcament** *m.* Acció d'aparcar; l'efecte. || Lloc a propòsit per a aparcament d'un vehicle.

**aparcar** *v. tr.* Estacionar un vehicle en un lloc adequat. *Aparcar el cotxe davant l'hotel. No he trobat lloc per a aparcament.*

**aparellador** *m.* Professional auxiliar de l'arquitecte, que té cura de l'execució dels projectes elaborats per aquest.

**aparellar** *v. tr.* Apariar (acc. 1). || Aparionar.

**apartament** [modificació] *m.* Acció d'apartar o d'apartar-se; l'efecte. || Ant. Peça d'una casa. | Conjunt de cambres que formen un habitatge independent.

**apàtrida** *adj.* Que no té reconeguda la ciutadania en cap estat. | *m. i f.* Persona apàtrida.

**apitxar** *v. intr.* Parlar apitxat.

**apitxat** *m.* Subdialecte català propi de la zona central del País Valencià, que es caracteritza sobretot per l'ensordiment dels sons sibilants. | *Adj.* Pertanyent a aquest subdialecte. *Zona apitxada. Parlar apitxat.*

**aplacar** *v. tr.* Posar (a una paret, etc.) plaques de fusta.

**aplic** *m.* Llum de paret.  
**apofonia** *f.* Canvi de fonema vocàlic que es produeix per flexió en el radical d'un mot.

**apolític -a** *adj.* No polític. | Que no intervé en política.

**aquari** *m.* Dipòsit d'aigua, generalment amb parets de vidre, on hom té vius animals i plantes aquàtics.

**aquàrium** *m.* [modificació] Aquari.

**aqüicultura** *f.* Cria de peixos, de crustacis, de mol·luscs i, en general, d'éssers aquàtics, amb finalitats comercials.

**arabitol** [en comptes d'**arabita**].

**arabització** *f.* Acció d'arabitzar; l'efecte.

**arabitzant** *adj. i m. i f.* Que arabitza.

**arabitzar** [modificació] *v. tr.* Conformat al gust, costums, maneres, etc., aràbics. | Imprimir el caràcter aràbic. *La conquesta islàmica arabitzà Egipte.*

**arboricida** *adj. i m.* Que destrueix els arbres.

**arenal** *m.* Sorral, areny.

**argelac** *m.* Argelaga.

**argiu -iva** *adj. i m. i f.* Natural d'Argos o de l'Argòlida; pertanyent a Argos o a l'Argòlida o a llurs habitants. | Per ext. Grec.

**argòtic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'argot.

**arna**<sup>2</sup> [addició] ... (*Tinea pellionella*). || Caspa.

**arnaldià -ana** *adj.* Relatiu o pertanyent a Arnau de Vilanova o a les seves doctrines.

**arracada** [addició] ... o més cireres. | Fig. Dit de la persona pesada, enfadada, que hom no es pot treure de sobre; persona poc recomanable. || Cadascun dels dos apèndixs ...

**arraconar** [addició] ... *de les idees velles.* | Fer racó, guardar els estalvis.

**arranxar-se** [supressió].

**arrere** *adv.* Arrera.

**arrizòfit** [en comptes d'**arrizòfita**].

**artificialitat** *f.* Qualitat d'artificial.

**artificiositat** *f.* Qualitat d'artificios.

**artrosi** [modificació] *f.* Afecció crònica de les articulacions, de natura degenerativa.

**arúspx** [supressió] cf. **harúspx**.

**arxidòcesi** *f.* Districte eclesiàstic que està sota la jurisdicció d'un arquebisbe.

**ase** [addició] ... sense proferir una paraula. | *Tocar l'ase*, aplicar la llengua a la part anterior del paladar i abaixar-la de cop produint un so que expressa contrarietat. *No toquis l'ase i fes el que et dic.* || Fig. Persona ...

**asexual** [modificació] *adj.* Que es produeix sense acció sexual. | Que no té sexe.

**asexuat -ada** *adj.* Asexual (acc. 2).

**asocial** *adj.* Contrari a les normes de la vida en societat. *Una conducta asocial.* || Que no s'adapta o sent aversió a la vida en societat. | Insociable.

**aspersor** *m.* Aparell per a regar que escampa, en forma de pluja, l'aigua que li arriba a una certa pressió.

**asprositat** *f.* Qualitat d'asprós.

**assalariat -ada** *adj. i m. i f.* Que percep un salari.

**assecador -a** [addició] *adj.* Que asseca. || *m.* Aparell per a assecar. || *m.* Lloc ...

**assegador** *m.* Camí per al bestiar o per a tragar les collites.

**astronau** *f.* Vehicle destinat a la navegació extraatmosfèrica.

**astronauta** *m. i f.* Persona que tripula una astronau.

**atarterar** *v. tr.* Apilotar (llenya, sacs, etc.).

**atendre** [addició] ... complir-la. | En un establiment públic, prestar atenció (a un client), servir-lo. || *Atès que* ...

**atleta** *m. i f.* [en comptes d'**atleta** *m.*] [modificació] Persona que està entrenada ... agilitat o força; persona que té gran agilitat i força, persona vigorosa.

**atupar** [modificació] *v. tr.* Batre, donar cops. *Atupar els matalassos*, estovarlos. *Atupar un al·lot*, apallissar-lo.

**atur** *m.* Desocupació per manca d'oferta de col·locació. *L'atur ha augmentat en els darrers mesos. Des que s'ha quedat sense feina, cobra el subsidi d'atur.*

**atxim** Onomatopeia de l'esternut.

**atzabegenc** *-a adj.* De color negre molt intens, com el de l'atzabeja.

**audiòfon** *m.* Aparell per a reforçar els sons, emprat en certs casos de sordesa, proveït d'un amplificador i d'un petit auricular adaptable a l'orella.

**àudio-visual** *adj.* Relatiu a l'audició i a la visió alhora. *Mètodes àudio-visuals. Mitjans àudio-visuals.*

**auditoria** *f.* Càrrec d'auditor. | Despatx de l'auditor.

**autocar** *m.* Vehicle automòbil destinat a transportar per terra un grup nombrós de persones a distàncies llargues o mitjanes.

**autodigestió** [supressió] cf. **autòlisi**.

**autòlisi** [en comptes d'**autodigestió**].

**automobilístic** *-a adj.* Relatiu a l'automòbil. | En què participen automòbils.

**autopista** *f.* Carretera amb calçades separades, corbes de radi llarg, sense encreuaments a nivell, amb accessos i sortides adequats, etc., que facilita la intensitat, la rapidesa i la seguretat de la circulació.

**autostop** *m.* Manera de viatjar per carretera consistent a aturar un vehicle i fer-se transportar graciosament.

**autostopista** *m. i f.* Persona que practica l'autostop.

**avajonera** *f.* Mateta indígena de la família de les ericàcies (*Vaccinium Myrtillus*), de rames anguloses, fulles caduques, flors axil·lars verd rosat, fruit blau fosc, comestible i refrescant.

**avanter** *-a adj.* Dels individus d'un grup, el que va davant els altres.

**avenc** *m.* Cavitat subterrània d'accés quasi vertical o molt inclinat.

**avió** [modificació] *m.* Aeronau amb propulsió pròpia i amb ales fixes durant el vol.

**avioneta** *f.* Avió de dimensions reduïdes i de poca potència.

**avitaminosi** *f.* Trastorn o trastorns corporals produïts per la manca de vitamines.

**avorrició** [modificació] *f.* Aversió. *Tenir avorrició a una persona, a una cosa. Agafar avorrició.*

**avorriment** [modificació] *m.* Tedi. || Avorrició.

**avorrir** [modificació] *v. tr.* Tenir aversió (a algú o a alguna cosa). *Avorreixo la mentida. Avorreixo els hipòcrites.* || Agafar aversió. *Avorrir un menjar. La gata ha avorrit els gatets.* || Causar tedi, avorriment. *Aquesta novel·la m'avorreix.* || Pron. Sentir tedi. *Avui m'he avorrit.*

**azalea** *f.* Nom de diverses espècies d'arbusts del gènere *Rhododendron* (família de les ericàcies), de fulla persistent, coriàcia, que hom cultiva en jardineria per llurs flors ornamentals.

**azot** [modificació] Obs. Nitrogen.

**Baca** [modificació] *f.* Departament superior de les diligències cobert d'una

vela on anaven ordinàriament els equipatges i a vegades també els viatgers. || La vela mateixa. || *Fer (o donar) la baca a algú*, fer anar enlaire (una persona, un ninot, posat sobre una vela, una lona, etc.) estirant la vela, la lona, bruscament a un temps les persones que la tenen agafada per les vores. || Plataforma que hom acobla damunt el sostre d'un vehicle automòbil per transportar-hi l'equipatge.

**bacivar** *v. tr.* Separar (les ovelles) dels marrans.

**bacteri** *m.* [en comptes de *bactèria f.*].

**badall** <sup>1</sup> [addició] ... *de la porta*. || Entrepà.

**balcànic -a** *adj. i m. i f.* Natural dels Balcans. | Relatiu o pertanyent als Balcans o als seus habitants.

**balcanització** *f.* Acció i efecte de balcanitzar.

**balcanitzar** *v. tr.* Fragmentar (un territori que ha tingut una etapa d'unitat política o administrativa) en entitats polítiques independents petites i sovint enemistades entre elles. | Fig. *Una economia balcanitzada*.

**ballada** [modificació] *f.* Acció de ballar. *Ballada de sardanes*. || Ball públic, generalment a l'aire lliure. *Per la festa major hi haurà grans ballades*.

**banau** *m. i f.* Pop. Ensopit, badoc.

**bancalejar** *v. intr.* Pasturar pels bancals.

**barbaresc -a** *m. i f.* Nadiu de Barbaria. | Adj. Relatiu o pertanyent a Barbaria.

**base** *f.* En el beisbol, cadascun dels vèrtexs del camp de joc. || *m.* En diversos esports de pilota, jugador que distribueix el joc.

**bàsquet** *m.* Cistella (acc. 2). || Bàsquetbol.

**basquetbol** *m.* Joc en què actuen dos equips de cinc jugadors cadascun dels quals procura de fer entrar amb les mans una pilota dins la cistella defensada per l'equip contrari.

**bastidor** [addició] ... o brodar. | Estructura metàl·lica que suporta la caixa d'un vehicle o d'una màquina. || Cadascuna de les ...

**bat** *m.* En el beisbol, pal amb què els jugadors colpeixen la pilota.

**batiscaf** *m.* Nau destinada a exploracions submarines a grans profunditats.

**beisbol** *m.* Joc entre dos equips practicat amb un bat i una pilota, en el qual els jugadors ocupen posicions en relació amb certs punts, anomenats base.

**beixamel** *f.* Salsa feta a base de mantega, llet i farina.

**belemnit** *m.* [en comptes de *belemnite f.*].

**bel·licositat** *f.* Qualitat de bel·licós.

**benamat -ada** *adj.* Benvolgut.

**bergadà -ana** [supressió] cf. *berguedà*.

**berguedà -ana** [en comptes de *bergadà -ana*].

**bessonner -a** *adj.* Que produeix bessonns. || *f.* Ovella bessonera.

**betzoàric** [supressió].

**biberó** [en lloc de *biberon*].

**bibliobús** *m.* Vehicle arranjat interiorment amb prestatgeries de llibres que fa servei de biblioteca o llibreria ambulant.

**biblioclasta** *m. i f.* Destructor de llibres.

**bibliografia** [modificació] *f.* Llista dels llibres que tracten d'una matèria determinada. || Descripció de llibres i manuscrits amb notícies de les edicions, dates de la impressió, etc.

**bibliòleg -òloga** *m. i f.* Versat en bibliologia.

**bibliològic** -a *adj.* Relatiu o pertanyent a la bibliologia.

**biblioteconomia** *f.* Ciència que estudia l'organització i tècnica de les biblioteques.

**bicorn** *m.* Capell de dues puntes.

**biennal** [addició] ... *Magistratura biennal*. | *f.* Manifestació de caràcter artístic que té lloc cada dos anys.

**biòpsia** *f.* Extracció i examen d'un òrgan o fragment de teixit d'un cos viu.

**birrem** [modificació] *f.* En l'antiguitat, nau amb dos rengles de rem a cada costat.

**birulet** [supressió] *cf.* **violet**.

**bisíl·lab** -a *adj.* De dues síl·labes. | *m.* Mot de dues síl·labes.

**bisíl·làbic** -a *adj.* Bisíl·lab.

**bístia** *f.* Bèstia, esp. la de càrrega.

**blanquejar** [addició] ... o filats). || Adobar (pells).

**bocafí** -ina *adj.* Que té un gust refinat en el menjar i el beure.

**bocell** [en comptes de **bosell**].

**bocellar** *v. tr.* Donar forma de bocell.

**bogar** *v. tr.* Adobar, femar.

**bòlid** [addició] ... caiguda d'aeròlits. || Per ext. Vehicle automòbil que pot assolir una gran velocitat. *Un bòlid de competició*.

**bolig**<sup>1</sup> [en comptes de **bolitx**<sup>1</sup>].

**bolig**<sup>2</sup> [en comptes de **bolitx**<sup>2</sup>].

**bolígraf** *m.* Estri per a escriure a mà, proveït d'un dipòsit de tinta tancat en un cap per una bola d'acer que gira sobre el paper i hi deixa la tinta.

**bolitger** *m.* El qui pesca amb bolig.

**bolitjada** *f.* [en comptes de **bolitxada**].

**bolitx**<sup>1</sup>, **bolitx**<sup>2</sup>, **bolitxada** [supressió] *cf.* **bolig**<sup>1</sup>, **bolig**<sup>2</sup>, **bolitjada**.

**bombardeig** [addició] ... l'efecte. || *Avió de bombardeig*, avió militar espe-

cialment equipat per a transportar i llançar bombes.

**bombarder** [addició] ... les bombarders. || *Avió de bombardeig*. || *Aviador encarregat del llançament de bombes*.

**boom** [angl. pron. *bum*] *m.* Increment de la demanda, de les vendes d'un producte. | Prosperitat econòmica considerable i sobtada.

**born** [addició] ... Bornada. || Peça conductora d'un dispositiu, d'una màquina, d'un aparell, etc., elèctrics, que serveix per a efectuar les connexions.

**borratxa** *f.* Botella de cuir, o carbasa, per a vi.

**borsari** -ària *adj.* Relatiu a les operacions de borsa i als valors que s'hi ctitzen.

**bosell** [supressió] *cf.* **bocell**.

**bosquina** [modificació] *f.* Conjunt de plantes llenyoses de poca alçària.

**branc** [addició] ... Branca. || Camí, sèquia, serra, etc., que arrenca d'un altre de principal.

**branquejar** [addició] ... les branques. || Agitar les branques.

**bregat** -ada *adj.* Avesat a lluitar, ensenyat i enfortit per l'experiència.

**brioche** [supressió] *cf.* **brioix**.

**briòfit** *m.* [en comptes de **briòfites** *f. pl.*].

**brioix** [en comptes de **brioche**].

**brossar** *v. tr.* Coagular. | Pron. *La llet s'ha brossat*.

**brull** *m.* Mató, recuit.

**bub-bub** Onomatopeia del lladruc dels gos.

**budellada** [modificació] *f.* Conjunt dels budells d'una persona o d'un animal.

**budellam** [modificació] *m.* Budellada.

**bulevard** *m.* Carrer ample, generalment amb arbres, amb la calçada al mig; ronda.

**burggravi m.** [en comptes de **burgrave**] [modificació] *m.* Antic títol feudal hereditari conferit en l'Imperi romàno-germànic al comandant militar d'una ciutadella fortificada.

**burggraviat** [en comptes de **burggraviat**] [modificació] *m.* Dignitat del burggravi. | Territori de la jurisdicció del burggravi.

**burggravina f.** Muller del burggravi.

**burgrave, burgraviat** [supressió] *cf.* **burggravi, burggraviat.**

**burilla f.** Punta de cigar o de cigarret que resta després de fumar-lo. | Vulg. Tap de nas.

**burro** [modificació] *m.* Ase. | Fig. Persona que porta el pes més feixuc en un ofici, en una ocupació. || En diversos oficis, l'eina de mà més pesada de fer funcionar. | En certs mecanismes, la roda que mou totes les altres. || Escalfador de llits. || Joc de cartes ...

**butxaca** [addició] ... riure molt. || *De butxaca*, loc. adj., de petites dimensions, fet per a dur a la butxaca.

**caça** [addició] ... Aixecar la caça. || *Avió de caça* (o simplement *caça m.*), avió militar molt ràpid, destinat a perseguir i atacar els avions enemics. | *Caça-bombarder m.* (pl. *caces-bombarders*), avió militar de caça, capacitat per a portar una càrrega de bombes.

**caça** [addició] ... tots els mitjans per a aconseguir-la. | *Caça de bruixes*, conjunt de mesures inquisitorials i repressives contra persones sospitoses de bruixeria i, per ext., contra minories polítiques, ètniques, religioses, etc., dissidents. || Els animals ...

**caçar** [addició] ... a l'encesa. | Perseguir, encalçar (una persona, una nau, un avió, etc.). *Tenen gossos per a ...*

**cadi** [en comptes de **cadi**].

**cafeteria f.** Establiment per al servei ràpid de cafè i altres begudes, així com de menges senzilles.

**cairota adj. i m. i f.** Nadiu o propi del Caire.

**calaix** [addició] ... calada i calada. || Lloc on hom guarda els diners producte de la venda en un establiment comercial. *Carrers molls, calaixos eixuts.* | Per ext. Quantitat de diners obtinguts en la venda a la menuda. *No fer ni cinc de calaix.* || *Calaix de sastre.* Fig. Conjunt de coses diverses i desordenades. | Per ext. Persona amb gran varietat de coneixements, però confusos i desordenats.

**calamar** (o **calamars**) [en lloc de **calamars**].

**calar** [addició] *v. intr.* Ant. Baixar, passar a un nivell més baix. || Tr. Abaixar ... puntes o randes. || Pron. Aturar-se bruscament, un motor.

**calça f.** Mitja.

**calçot m.** Grill d'una ceba blanca cultivat especialment per ésser menjat al caliu, ceballot.

**calçotada f.** Menjada de calçots sucats en una salsa preparada a base d'avellanes, ametlles, alls escalivats, pa torrat, oli, pebre, etc.

**calculador -a** [modificació] *adj.* Que calcula. | *m. o f.* Màquina capaç d'efectuar càlculs per un procediment mecànic o electrònic.

**call<sup>2</sup>** [modificació] ... s'ajuntin de nou. | Cal-lus.

**cal-lus** [modificació] *m.* Teixit parenquimatós que es forma sobre les ferides en un vegetal.

**calorada f.** Calor forta; acalorament.

**cambra** [addició] ... vapor que es forma. || *Cambra d'aire*, recipient tòric de cautxú que conté l'aire a pressió a l'in-

terior d'un pneumàtic. *Cambra clara* ...

**cambril** *m.* Cambra elevada i accessible situada darrera un altar presidit per una imatge que rep una especial veneració.

**camioner** -a *m. i f.* Persona que té per ofici conduir camions.

**camioneta** *f.* Vehicle semblant al camió, però de dimensions més reduïdes.

**camperol** [addició] ... *Una camperola*. || Adj. Relatiu o pertanyent als pagesos, pagès. *Bloc obrer i camperol*. || *m.* Bolet...

**càmping** *m.* Acampada. | Lloc de l'acampada.

**campus** *m.* En una Universitat o escola superior, extensió de terreny que enclou els edificis, els camps d'esports, els habitatges per a estudiants i professors, etc., espai obert entre els edificis o al voltant d'aquests.

**camuflament** *m.* Acció de camuflar; l'efecte.

**candidat** -a *m. i f.* [en comptes de **candidat** *m.*] [modificació] Persona que pretén ... etc.; persona que ... per a ésser elegida.

**caneló** *m.* Rotllo de pasta de farina farcit, cobert de salsa i gratinat. | El rectangle de pasta de farina per a fer un caneló.

**canibalesc** -a *adj.* Propi de caníbals.

**caniculat** -ada [supressió].

**canonja** *f.* Capítol catedralici. | Casa destinada a la vida comunitària dels canonges.

**càntara** [supressió] cf. **càntera**.

**canyella** [addició] ... del canyeller. *Canyella en pólvores. Canonets de canyella*. || *Canyella blanca* ...

**canyiula** [modificació] *adj.* Magre, escarransit. | *m. i f.* Persona magra, escarransida. *És un canyiula*.

**capacitació** *f.* Acció de capacitar; l'efecte.

**capacitar** *v. tr.* Habilitar, posar (algú) en estat de fer alguna cosa.

**capçalera** [addició] ... un escrit. || Nom o títol d'una persona, corporació, entitat, empresa comercial, etc., generalment acompanyat de l'adreça i altres indicacions, imprès o gravat a la part superior d'una carta, full de paper, etc.

**capcingle** *m.* Anella de fusta o ferro de l'extrem de la cingla.

**al capdavant** *loc. adv.* Al davant d'un grup, d'un moviment, etc. *El capità es posà al capdavant dels soldats*.

**capot** *m.* Tapa que cobreix el motor o el portaequipatge d'un automòbil.

**capota** [modificació] ... calada, etc. || Coberta de cuir, lona, etc., que porten alguns vehicles.

**carallada** *f.* Pop. Feta o dita pròpia d'un carallot.

**carallot** *m.* Home aturat, encantat, condescendent per badoqueria. *S'estava allí plantat com un carallot. Ets un carallot. No et deixis entabanar, carallot*.

**carallotada** *f.* Pop. Carallada.

**caramàs** [supressió].

**caramell** [supressió de l'acc. 6].

**caramot** [modificació] *m.* Estaferm. || Carallot.

**cara-xuclat** -ada *adj.* Xuclat de galtes.

**carburant** [addició] ... carbura. || *m.* Combustible fluid que fa, amb l'aire, una barreja explosiva que és usada en determinats motors.

**carca** *m. i f.* Fam. Reaccionari, persona d'idees retrògrades.

**carcabòs** [en comptes de **carcabós**].

**carcerari** -ària *adj.* Referent o pertanyent al càrrec o presó. *Règim carcerari*.

**cardassa** *f.* Cardet.

**cardassar** *m.* Camp de cardasses.  
**cardiòleg -òloga** *m. i f.* Especialista en cardiologia.

**cardiologia** *f.* Branca de la medicina que estudia l'anatomia, la fisiologia i la patologia del cor.

**carena** [modificació] ... la teulada. || Línia divisòria de dos vessants en una muntanya o serralada. | Llom ...

**cariopsi** *f.* Fruit sec, indehiscent, amb el pericarpí íntimament adherit a la llavor, com el del blat.

**cariòpside** [modificació] *f.* Cariòpsi.

**carisma** *m.* Do extraordinari i transitori concedit per l'Esperit Sant als cristians, en vista del bé de l'Església. | Per ext. Qualitat d'una persona que la fa més apta per a complir la seva missió.

**carismàtic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al carisma. | Que té carisma.

**carnet** [modificació] *m.* Registre de butxaca, llibreta de notes. *Carnet de ball*, on les balladores apuntaven els balls compromesos. || Targeta (acc. 3). *Carnet d'estudiant*, targeta d'estudiant. *Carnet de lector*, targeta de lector. *Carnet de conduir*, permís de conduir. *Carnet d'identitat*, document d'identitat. || En els diaris ...

**carnús** *m.* Excrescència carnosa al voltant d'una ferida o contusió. || Carn dolenta, adherida a la pell d'un animal escorxat. || Animal mort, carronya. || Home brut, deixat; home de molta còrpora i de poc enteniment.

**carteig** *m.* Acció de cartejar-se. | Les cartes trameses o rebudes. *El carteig històric de Collell amb Verdaguer*.

**carterista** *m.* Lladre de carteres.

**casmògam -a** *adj.* [en comptes de *casmògama f.*].

**casquet** *m.* Cartutx metàl·lic buit.

**català -ana** [addició] ... als seus habi-

tants. | Natural dels Països Catalans, pertanyent als Països Catalans o a llurs habitants. *El Congrés de Cultura Catalana*.

**catalitzador -a** *adj. i m.* Que produeix una catàlisi.

**catalitzar** *v. tr.* Intervenir com a catalitzador en una reacció. | Fig. Provocar per la seva sola presència la realització de quelcom que existia potencialment. *El Romanticisme catalitzà aspiracions renaixentistes*.

**catalogació** *f.* Acció de catalogar.

**catalogador -a** *adj. i m. i f.* Que cataloga.

**catarro** *m.* Malaltia infecciosa i molt contagiosa, caracteritzada per violents accessos de tos convulsiva que afecta sobretot els infants. || Inflamació d'una membrana mucosa, generalment amb hipersecreció.

**catarsi** *f.* Purificació alliberadora de les passions per mitjà de les emocions que suscita l'obra d'art, especialment la que per mitjà de la pietat i del temor produeix la tragèdia en l'ànim dels espectadors.

**catió** [en comptes de *cation*].

**cavernícola** *adj. i m. i f.* Que habita en les caverne, troglodita. *Fauna cavernícola*. || Fig. desp. Reaccionari, retrògrad. *Idees cavernícoles*.

**cèdula** [modificació] ... alguna província. | *Cèdula personal*, document oficial on constaven les dades personals d'un individu, que era usat com a document d'identitat. || Fitxa (acc. 3).

**celiandre** *m.* Planta de la família de les umbel·líferes, emprada com a condiment, perfum, etc (*Coriandrum sativum*).

**cenogàmeta** [en comptes de *cenogàmet*].

**censal** [addició] ... la contrau. || Adj. Censual.

**censaler -a** *m. i f.* [en comptes de **censaler** *m.*].

**censalista** *m. i f.* Censaler.

**censual** *adj.* Propi del cens.

**censualista** *m. i f.* Censaler.

**centenni** *m.* Període de cent anys.

**cest** *m.* Mena de guantellet, amb nusos de plom i corretges, emprat en l'antic esport del pugilat.

**ciat** [supressió] cf. **ciati**.

**ciati** [en comptes de **ciat**].

**cibernètic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a la cibernetica.

**cibernètica** *f.* Ciència que estudia el sistema de comunicació i de control automàtic en els éssers vius i llur aplicació en les màquines.

**cine** *m.* Fam. Cinema.

**cineasta** *m. i f.* Persona que participa en la creació o en la realització tècnica d'un film.

**cinèfil -a** *m. i f.* Persona afeccionada al cinema. | Persona versada en cinematografia.

**cinquantí -ina** *adj. i m. i f.* Quinquagenari.

**cirurgià -ana** *m. i f.* [en comptes de **cirurgià** *m.*] [modificació] Persona que ...

**círvia** *f.* Peix de l'ordre dels perciformes, de la família dels caràngids, que pot atènyer un metre de llargada (*Seriola dumerili*).

**cirviola** *f.* Círvia.

**cistella** [addició] ... panera. || Xarxa en forma de con truncat i sense fons, penjada d'una anella de ferro, que serveix per a introduir-hi la pilota en el joc de basquetbol.

**clapar** *v. intr.* Vulg. Dormir.

**classificació** [addició] ... *sistemàtica*. |

*Classificació decimal*, classificació bibliogràfica universal, expressada per mitjà de xifres aràbigues, que es basa en una divisió primera de deu matèries o grups de matèries i es pot anar dividint i subdividint fins a deu indefinidament.

**classisme** *m.* Sistema que tendeix a mantenir les diferències entre les classes socials.

**classista** *adj.* Relatiu o pertanyent al classisme. | *m. i f.* Que defensa o practica el classisme.

**classístic -a** *adj.* Relatiu al classisme.

**clasta** *f.* Clastra.

**clastra** *f.* A la pagesia mallorquina, pati central o anterior d'una casa voltat de cambres i altres dependències.

**claustrofòbia** *f.* Aversió morbosa a trobar-se en llocs tancats.

**clavegueram** *m.* Xarxa de clavegueres d'una població.

**clàxon** *m.* Botzina elèctrica per a automòbil.

**cleptòman -a** *m. i f.* Persona que pateix de cleptomania.

**clip** *m.* Petit objecte metàl·lic o d'altra matèria, que fa molla pel fet d'estar doblegat sobre ell mateix i que serveix per a subjectar papers, cabells, roba, etc.

**cloïssa** *f.* Mol·lusc acèfal bivalve comestible, pertanyent al gèn. *Tapes*.

**clorofil·laci -àcia** [supressió] cf. **clorofil·lic**.

**clorofil·lic -a** [modificació] *adj.* Pertanyent o relatiu a la clorofil·la. | Que conté clorofil·la.

**coa** *f.* Cua.

**cobrecalze** [modificació] *m.* Pàl·lia.

**cocàcies** [supressió] cf. **coccàcies**.

**coccàcies** [en comptes de **cocàcies**].

**còccic -a** *adj.* De forma de coc<sup>3</sup>.

**cocco-** [en comptes de **coco-**] [modificació] ... Ex. *coccolit*.

**cocktail** [supressió] cf. **còctel**.  
**coco-** [supressió] cf. **cocco-**.  
**còctel** [en comptes de **cocktail**].  
**coctelera** *f.* Recipient en què hom agita els ingredients d'un còctel.  
**còdex** [modificació] *m.* Llibre antic escrit a mà, dit especialment dels anteriors al segle XVI. *Un còdex de la Bíblia, de Francesc Eiximenis.* || Recull ...  
**codicologia** *f.* Ciència que estudia els còdexs.  
**codicològic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a la codicologia.  
**coedició** *f.* Edició feta comunament per dos o més editors.  
**coeditor -a** *adj. i m. i f.* Que edita conjuntament amb un o més editors.  
**coeducació** *f.* Educació conjunta d'alumnes d'ambdós sexes.  
**cogestió** *f.* Gestió en comú de dues o més persones, esp. gestió d'una empresa amb participació de representants dels propietaris i dels treballadors.  
**colend -a** *adj.* Que cal celebrar i guardar (referit a les festes religioses).  
**colent** [supressió] cf. **colend -a**.  
**col·lega** *m. i f.* [en comptes de **col·lega m.**]  
**col·legial** [modificació] Relatiu o pertanyent a un col·legi. *Església col·legial ...*  
**col·legialitat** *f.* Qualitat de col·legiat.  
**col·legiat -ada** [addició] ... col·legiata. || Constituit per diversos components. *Direcció col·legiada.*  
**col·lematàcies** [en comptes de **colomacis**].  
**collonada** *f.* Vulg. Feta o dita extravagant, enutjosa o poc important.  
**collonut -uda** *adj.* Vulg. Que té testicles. || Fig. Extraordinari, magnífic, sorprenent.  
**colomacis** [supressió] cf. **col·lematàcies**.

**colònia**<sup>2</sup> *f.* Aigua de Colònia.  
**colp** *m.* Cop.  
**colpisme** *m.* Activitat promotora del cop d'estat.  
**colpista** *adj. i m. i f.* Que promou el cop d'estat o que n'és adepte. | *Adj.* Relatiu o pertanyent al cop d'estat.  
**comando** *m.* Petita unitat militar de xoc que per sorpresa ataca una posició enemiga per destruir-la.  
**còmic**<sup>2</sup> *m.* Història explicada mitjançant una successió de vinyetes que contenen il·lustracions i text alhora.  
**compatir** *v. tr.* Compadir.  
**competitiu** [addició] ... competició. *Proves competitives.* || Que pot sostenir la competència. *Preus competitiu.* || Que permet la lliure competència. *Un sistema econòmic competitiu.*  
**competitivitat** *f.* Qualitat de competitiu.  
**complex** [addició] ... una mateixa condició. || Conjunt d'impulsos de caràcter afectiu que actuen en l'inconscient i condicionen el comportament de l'individu. *Complex d'Èdip, d'Electra.* | *Complex d'inferioritat*, estat psíquic d'un individu provocat per un conflicte entre el convenciment que és inferior a les altres persones del seu entorn i el desig d'ésser acceptat plenament per elles, que se sol resoldre en un comportament agressiu de caràcter compensatori. | Per ext. Qualsevol preocupació més o menys obsessiva provocada pels propis defectes físics, mancances, frustracions, etc. *Estava carregat de complexos.*  
**comprimit** *m.* Preparat farmacèutic obtingut per compressió de granulats o de pólvores; pastilla.  
**comptabilitzar** *v. tr.* Fer entrar (una partida, una quantitat) en un compte.

**comptable** [modificació] ... *Agent comptable*. | m. i f. Persona que porta una comptabilitat. || En la forma ...

**comptaquilòmetres** *m.* Dispositiu mecànic o electrònic destinat a comptar els quilòmetres recorreguts per un vehicle.

**comptecorrentista** *m. i f.* El qui té compte corrent en un banc.

**comunicació** [addició] ... *Demandar comunicació*. || Transmissió de significats culturals dirigida a un gran públic. *Teoria de la comunicació*. *Mitjans de comunicació de massa*. || Aportació científica a una reunió d'estudiosos. *Una comunicació al Ple de l'Institut*. *Presentar una comunicació al Congrés de Medicina*.

**concessiu -iva** *adj.* Que expressa concessió. *Proposició concessiva*. *Conjunció concessiva*.

**confessionalitat** *f.* Caràcter o qualitat de confessional.

**confiturar -a** *m. i f.* El qui fa o ven confitures. | Per ext. Confiter. || *f.* Plata o recipient destinats a presentar confitures damunt un taulell o una taula.

**confiteria** *f.* Obrador o tenda on hom elabora o ven confitures.

**congolès -esa** *adj. i m. i f.* Nadiu o propi del Congo.

**conillar** *v. intr.* Parir, la conilla.

**conjuntura** [addició] ... *Aprofitar la conjuntura*. || Articulació, unió de dos ossos. *Em fan mal les conjuntures*.

**connectable** *adj.* Que pot ésser connectat.

**connector** [addició] ... elèctrics, etc.). || Dispositiu destinat a establir les connexions elèctriques entre dues sèries de contactes, disposades respectivament en dues peces acoblables.

**conscrit** *m.* Senador de l'antiga

Roma. *Pares conscrits*, senadors.

**conseller** [addició] ... municipal. | Cadascun dels membres dels governs autònoms de l'Estat espanyol.

**conselleria** *f.* Cadascun dels departaments dels governs autònoms de l'Estat espanyol. | Local on es troba una conselleria.

**consens** *m.* Acord, assentiment comú. *Cercar el consens entre els parlamentaris*.

**consensual** [modificació] Basat en el consens. *Contracte consensual*.

**conservador -a** [modificació] *adj. i m. i f.* Que conserva. *Mesures conservadores*. || En política, que professa idees refractàries a canvis sobtats. *Partit conservador*. *Un conservador*. | Per ext. *Diari conservador*. *Opinió conservadora*. | m. i f. El qui té per missió de conservar alguna cosa. *El conservador d'un museu*.

**conservadorisme** *m.* Principis i doctrines favorables al manteniment d'una situació política establerta. || Qualitat de conservador, esp. en política.

**consonàntic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a les consonants (acc. 3). | De la natura de les consonants. | Que consta de consonants.

**consonantisme** *m.* Sistema de consonants d'una llengua.

**conspecte** *m.* Esguard, acte de mirar. || Aspecte, manera de presentar-se (alguna persona o cosa) a la vista. || Presència.

**constància**<sup>2</sup> *f.* El fet de constar (una cosa). *No hi ha constància d'aquell acord*.

**contacte** [addició] ... *amb el públic*. || Dispositiu que permet l'obertura i el tancament d'un circuit elèctric.

**contestació** [addició] ... contesta. ||

Manifestació de rebuig. *El discurs del president fou objecte d'una insistent contestació.*

**contestar** [addició] ... *ha de contestar!* | Refusar d'admetre, rebutjar enèrgicament (una autoritat, un acte de govern, una situació establerta, una ideologia, etc.), esp. fent patent el desacord amb una acció de protesta. *Tots els partits de l'oposició han contestat l'acord de cooperació militar. El nou rector fou contestat pels estudiants més radicals. Tot ho contesten.*

**contestatari -ària** *adj.* Que contesta sistemàticament el sistema polític-social establert i refusa d'integrar-s'hi. *Una assemblea contestatària. Un grup d'estudiants contestataris.* | m. i f. Persona contestatària.

**contraceptiu -iva** *adj.* Que impedeix la concepció.

**contraportada** *f.* Pàgina encarada a la portada d'un llibre, on són consignades dades que no figuren en aquella relatives a la col·lecció, a la sèrie de la qual aquesta forma part, etc.

**contrastació** *f.* Acció de contrastar (acc. 2); l'efecte. *Contrastació de metalls.*

**conurbació** *f.* Aglomeració urbana formada per una ciutat i els seus afores o per poblacions veïnes reunides a causa de llur creixement.

**convocar** [modificació] *v. tr.* Cridar (algú) a una reunió, a una entrevista, a la celebració de proves, etc. *Convocar els membres d'una assemblea. Els aspirants a aquesta plaça han estat convocats el dijous.* | Per ext. *L'assemblea serà convocada el 4 de desembre.* | Anunciar (la celebració de proves, oposicions, exàmens, la concessió d'un premi, etc.). *Aquest premi serà convocat per tercera*

*vegada. Han convocat les oposicions per a professors.*

**copa** [modificació] ... entre el Lleó i el Corb. || Capçada (acc. 1).

**copat -ada** [modificació] *adj.* Proveït de capçada (acc. 1).

**copinya** *f.* Cloïssa.

**copla** [supressió].

**coqueteig** *m.* Acció de coquetejar.

**cor<sup>1</sup>** [addició] ... *El vi bo dona bon cor.* || *Veure's amb cor* (de fer una cosa), *veure-se'n capaç.* || Loc. adv. *De tot cor*

...

**cordada** [addició] *f.* Cop donat amb una corda. || Conjunt de coses penjades o subjectades amb una corda. || Mena de traca. || Conjunt de persones ... lligats. || Conjunt de persones que s'ajuden en la pràctica d'un esport (d'escalada, d'alta muntanya, etc.) lligant-se en una mateixa corda.

**corfa** *f.* Closca. || Pell de certs fruits, del formatge, etc. || Crosta del pa, de les nafres. || Escorça.

**cormòfit** *m.* [en comptes de **cormofita** *f.*].

**cornisa** [addició] ... moble, porta, etc. || Per ext. *Una cornisa de neu*, neu acumulada formant sortint en un cingle. || Camí elevat que segueix sense grans desnivells el contorn lateral d'una muntanya.

**cosac** [en comptes de **cossac**].

**cosidor** [addició] ... per les cases, etc. | m. Habitació o departament on treballen les cosidores. || Tauleta de cosir. || Estri ...

**cossac** [supressió] cf. **cosac**.

**cotxet** *m.* Vehicle amb quatre rodes que hom empeny, destinat a portar-hi un infant o dos.

**cregut -uda** *adj.* Vanitos, convençut de la pròpia vàlua.

**criptic -a** *adj.* No palès, ocult, amagat. *Llenguatge criptic.*

**criptògraf -a** [modificació] *m. i f.* El qui practica la criptografia.

**criptografia** [modificació] *f.* Redacció d'un text d'una manera xifrada o convencional, incomprendible per al qui no en posseeix la xifra o la clau.

**criptograma** [modificació] *m.* Text escrit en caràcters secrets, en llenguatge xifrat. | Fig. Text o dades difícils de desxifrar, de comprendre.

**cromar** *v. tr.* Recobrir (un metall) amb una capa de crom.

**cuculiforme** [en comptes de *cuculiforme*].

**cultisme** *m.* Mot manllevat d'una llengua clàssica, que no ha sofert l'evolució normal dels mots hereditaris.

**cursiu -iva** *adj.* [modificació] Dit de l'escriptura manuscrita en la qual les lletres s'uneixen les unes amb les altres mitjançant prolongacions i nexes. || *Lletra cursiva* o simpl. *cursiva* *f.*, lletra itàlica.

**cursivització** *f.* Tendència de l'escriptura manuscrita a esdevenir cursiva.

**cussa** *f.* Gossa.

**dactilar** *adj.* Digital. *Empremtes dactilars.*

**dactilat -ada** *adj.* Que té dits. | Que té forma de dit.

**dadà** *m.* Dadaisme. || *adj. i m. i f.* Dadaïsta.

**dadaisme** *m.* Moviment artístic i literari sorgit a França cap al 1916 que renega tot valor racional i tradicional i que propugna la supressió completa dels lligams lògics entre el pensament i l'expressió.

**dadaïsta** *adj.* Pertanyent o relatiu al dadaisme. || *m. i f.* Partidari o adepte del dadaisme.

**dàfnia** *f.* Puça d'aigua.

**dàfnids** *m. pl.* Família de crustacis que inclou les puces d'aigua. || Sing. Un individu d'aquesta família.

**dàimio** *m.* Senyor feudal japonès.

**dalai-lama** *m.* Títol donat al cap del budisme tibetà.

**dàlmata** [addició] ... als seus habitants. || *m.* Llengua romànica, avui extingida, parlada a l'antiga Dalmàcia. | *Adj.* Pertanyent a aquesta llengua. || *m.* Gos de talla mitjana que té el pelatge blanc amb taques negres. | *Adj.* *Un gos dàlmata.*

**damascè -ena** *adj.* Damasquí.

**dàncing** *m.* Sala pública de ball.

**dansada** *f.* Ballada. || Ball popular del País Valencià.

**dardada** *f.* Tret de dard. || Ferida de dard.

**darder** *m.* Ant. Fabricant o venedor de dards.

**darrere** *adv. i prep.* Darrera.

**datació** *f.* Acció de datar; l'efecte. || Fórmula al final o al començament del text d'un document en la qual consta la data.

**datador -a** *adj.* Que marca dates. | *m.* Aparell emprat per a marcar dates.

**datxa** *f.* Casa de camp russa, generalment als voltants d'una ciutat.

**davídic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al rei David. *Salms davídics.*

**deambular** *v. intr.* Passejar.

**deambulatori** *m.* Prolongació de les naus laterals d'una església que les uneix per darrere el presbiteri, al llarg de l'absis.

**decadentisme** [modificació] *m.* Moviment literari i artístic europeu del final del segle XIX i començament del XX caracteritzat per un refinat esteticisme.

**decadentista** *adj.* Propi del decaden-

tisme. | m. i f. Partidari del decadentisme.

**decalar** *v. tr.* Desplaçar en el temps o en l'espai.

**decalatge** *m.* Desplaçament en el temps o en l'espai. || Fig. Separació entre dues coses. *Decalatge entre el projecte i la seva realització.*

**decidir** [modificació i addició] ... un partit definitiu. *Això em decideix a fer-ho.* || Pron. *Decidir-se per alguna cosa. Es decidiren a comprar-ho. Estem decidits a fer-ho.*

**decisori** -òria *adj.* Que té poder de decidir, dit especialment d'un fet que tot sol determina la decisió d'un procés.

**decorativisme** *m.* Qualitat de decorativa. || Tendència artística que anteposa els valors decoratius a tots els altres.

**decorativista** *adj.* Relatiu o pertanyent al decorativisme. | m. i f. Partidari o adepte del decorativisme.

**definir** [addició] ... d'un deute. || Pron. Manifestar, algú, obertament la seva manera de pensar o la seva actitud en un afer determinat.

**deflació** *f.* Baixa de preus, fruit d'una insuficiència de demanda, que determina un augment del valor del diner.

**deflacionista** *adj.* Relatiu o pertanyent a la deflació. | Que tendeix a produir deflació.

**deflector** -a *adj.* Que produeix deflexió. *Placa deflectora.*

**degà** -ana *m. i f.* [en comptes de *degà m.*].

**deganat** [addició] ... de degà. || Durada de les funcions d'un degà. || Casa ...

**deixatar** [addició] ... amb ell. || Fig. pron. Perdre vigor, consistència, etc., una obra literària, una actuació, una conferència, etc.

**delfí** *m.* Príncep hereu del rei de

França (aplicat també a vegades al príncep hereu d'altres regnes). || Persona que és considerada hereva del poder, riquesa, situació o prestigi d'una altra persona.

**demà** [addició] ... després d'avui. | *Demà passat l'altre*, el dia que fa dos després de demà.

**demanar** [addició] ... per un altre. || Preguntar. *Demanen-li quina hora és. Li demanaré si vol venir.* || Intr. Indicar (trucant, cridant, etc.) que hom vol entrar en una casa, ésser atès en una botiga. *Qui demana? Vés a obrir, que demanen.*

**demencial** *adj.* Relatiu a la demència; propi de la demència.

**denou** *adj. i m.* Dinou.

**dependència** [addició] ... d'algú. || Necessitat que sent el drogoaddicte de consumir droga d'una manera continuada. || Conjunt de dependents ...

**derrotisme** *m.* Actitud del qui, en un conflicte bèl·lic, tendeix sistemàticament a creure en la derrota, o la desitja i hi contribueix. | Per ext. Manera de pensar o d'obrar fundada en una visió desproporcionadament pessimista d'una actuació, d'una situació, etc.

**derrotista** *adj. i m. i f.* Pertanyent o relatiu al derrotisme; que practica el derrotisme.

**desacceleració** *f.* Acció de desaccelerar; l'efecte.

**desaccelerar** *v. tr.* Fer menys ràpid, menys viu (un moviment, un procés). | Reduir la velocitat (d'un moviment, d'un vehicle). | Abs. *Desaccelera, que ve un revolt.*

**desafecte** [addició] ... envers algú. || Adj. i m. i f. Contrari a una situació política determinada. *Desafecte al règim.*

**desànim** *m.* Manca d'ànim, descoratjament.

**descafeïnar** *v. tr.* Llevar la cafeïna (de les substàncies que en tenen). | Fig. Desvirtuar (una idea, una opinió, etc.).

**descalcificació** *f.* Acció de descalcificar; l'efecte.

**descalcificar** *v. tr.* Causar disminució de sals càlciques (en teixits orgànics, aigua, etc.).

**descapotable** *adj.* Que es pot descapotar.

**descapotar** *v. tr.* Plegar o llevar la capota (d'un vehicle).

**descelar** *v. tr.* Descobrir, revelar (allò que era ocult), esp. delatar.

**descelerar** *v. tr.* Desaccelerar.

**descodificació** *f.* Acció de descodificar; l'efecte.

**descodificar** *v. tr.* Aplicar inversament un codi a un missatge codificat per tal d'obtenir la forma primitiva del missatge.

**desenfocar** *v. tr.* No enfocar bé. | Fig. *Desenfocar una qüestió.*

**desfasament** *m.* Diferència entre les fases de dues magnituds periòdiques de la mateixa freqüència, en un instant donat. || Fig. Manca de coincidència en el temps, en l'espai, entre dos fets o dues situacions. || Fig. Endarreriment respecte als corrents, les circumstàncies, etc., del moment.

**desfasar** *v. tr.* Produir un desfasament.

**desfocar** *v. tr.* Desenfocar.

**desgravació** *f.* Acció de desgravar; l'efecte.

**desgravar** *v. tr.* Deducir (una quantitat) de l'import a pagar en concepte d'impostos. | Intr. Ésser motiu de reducció dels impostos.

**deshumanització** *f.* Acció de deshu-

manitzar o de deshumanitzar-se; l'efecte.

**deshumanitzador -a** *adj.* Que deshumanitza.

**deshumanitzar** *v. tr.* Fer perdre el caràcter humà. | Pron. Perdre el caràcter humà.

**deshumanitzat -ada** *adj.* Mancat de caràcter humà. *Art deshumanitzat.*

**desmitificació** *f.* Acció de desmitificar; l'efecte.

**desmitificar** *v. tr.* Posar en evidència les característiques reals (d'una persona o cosa que s'havia mitificat).

**desocupació** [addició] ... no està ocupat. | Inactivitat forçosa deguda a la manca de treball.

**desocupat -ada** [addició] ... ocupacions. | Que no troba feina.

**desodorant** *adj. i m.* Que desodora.

**desodorar** *v. tr.* Llevar una olor. || Neutralitzar una mala olor per mitjà d'un producte adient.

**despatxar** [addició] ... un correu. || En un establiment públic, atendre, servir (un client). *Que ja us despatxen? Manquen molts clients per despatxar.*

**despopar** *v. tr.* Desmamar.

**desratització** *f.* Acció de desratitzar; l'efecte.

**desratitzar** *v. tr.* Exterminar les rates (d'un local, d'un vaixell, d'una ciutat, etc.).

**desset** *adj. i m.* Disset.

**detecció** *f.* Acció de detectar; l'efecte.

**detectar** *v. tr.* Descobrir per un procediment físic la presència (d'alguna cosa oculta) en un lloc determinat. || Per ext., descobrir a través d'indícis. *Detectar un estat d'opinió*

**detectivesc -a** *adj.* Relatiu o pertanyent als detectius o a llurs activitats. *Novel·la detectivesca.*

**detector -a** *adj.* Que detecta. || *m.*

Aparell que revela l'existència de coses ocultes o invisibles (metalls, gasos, mines explosives, ones ràdio-elèctriques, etc.).

**detonador** *m.* Artifici emprat per a produir l'explosió d'una càrrega.

**deuteri** *m.* Isòtop de l'hidrogen, de nombre de massa 2 i símbol  $^2\text{H}$  o  $\text{D}$ .

**deuteró** *m.* Nucli del deuteri, constituït per l'associació d'un protó i un neutró.

**devaluació** *f.* Acció de devaluar o de devaluar-se; l'efecte.

**devaluar** *v. tr.* Rebaixar o disminuir el valor (d'alguna cosa, especialment de la moneda). | Pron. Perdre valor. *La moneda es devalua progressivament.*

**devuit** *adj. i m.* Divuit.

**dialectalisme** *m.* Tret lingüístic propi d'un dialecte.

**dialipètal -a** [en comptes de **dialipè-tala**].

**diarc -a** [en comptes de **diarca**].

**dictàfon** *m.* Magnetòfon especialment adaptat a l'enregistrament i a la reproducció d'un dictat.

**didorta** [supressió].

**dinada**<sup>2</sup> [modificació] *f.* Feix de llenya prima.

**dinàmic -a** [addició] ... *de la calor*. | Fig. Dit de la persona molt activa, diligent, ràpida. || *f.* Branca de la mecànica ... *de dinàmica*. || Manera, ritme, amb què es desenvolupa una activitat en funció dels factors (expressió, intensitat, moviment, etc.) que la determinen. *La dinàmica d'aquesta novel·la s'estronca a la meitat. Un corrent artístic amb dinàmica avantguardista.* | Conjunt de forces en interacció i en oposició dins un fenomen, una estructura. *Dinàmica social. Dinàmica de grups. La dinàmica dels esdeveniments.*

**dinyar-la** *v. intr.* Vulg. Morir.

**diputat -ada** *m. i f.* [en comptes de **diputat m.**].

**disc** [addició] ... *fulla*. || Làmina circular de matèria plàstica per a l'enregistrament i reproducció fonogràfics. || Cartílag fibrós anular situat entre dues vèrtebres.

**discal** *adj.* Relatiu o pertanyent al disc intervertebral. *Hèrnia discal.*

**discoteca** *f.* Lloc que conté una col·lecció de discs (acc. 6) || Col·lecció de discs. || Sala de ball amb so de música enregistrada.

**disíl·lab -a** [modificació] Bisíl·lab.

**disil·làbic -a** [modificació] Bisil·làbic.

**disminuït -ida** *adj.* Que sofreix disminució física o mental. | *m. i f.* Persona disminuïda.

**disquet** *m.* Disc magnetitzable per les dues bandes, per a l'enregistrament i reproducció de dades magnètiques.

**disseny** [addició] ... d'un objecte. | Esbós d'un objecte d'ús quotidià, amb la intenció de combinar la utilitat i l'estètica. *Disseny d'un moble, d'un vestit. Dedicar-se al disseny.*

**dissimetria** *f.* Asimetria.

**dissimètric -a** *adj.* Asimètric.

**distenta** *f.* Catarro (acc. 1).

**doblar** [addició] ... mossega l'ham. || Proveir (una pel·lícula) de banda sonora. | Proveir (una pel·lícula) de diàlegs en una altra llengua. *Volen doblar aquesta pel·lícula al català.* | Substituir, algú, la veu (d'un actor d'una pel·lícula) amb la seva veu pròpia. *Sempre és el mateix el qui dobla en Paul Newman.* | Substituir, algú d'aspecte semblant, (un actor) en una escena incòmoda o perillosa. || *Intr.* ...

**doblatge** *m.* En la indústria àudio-visual, acció de doblar; l'efecte.

**doble** [addició] ... *dobles de cor*. || m. i f. Persona que substitueix un actor en alguna escena.

**document** [addició] ... *històrics*. || *Document d'identitat*, targeta on consten les dades personals d'un individu per a identificar-lo oficialment.

**documentalisme** m. Conjunt de tècniques de reunió, classificació i distribució de documents de tota mena.

**documentalista** m. i f. Persona que es dedica professionalment al documentalisme.

**doi** m. Disbarat.

**dolina** f. Depressió circular en forma d'embut, de dimensions molt variables, formada per dissolució de roques, generalment calcàries. | Bòfia (acc. 1).

**domàs** [addició] ... en altres. || Peça de tela, en general de domàs, usada com a ornament en les esglésies, en les sales, en els balcons, etc., en dies de festa.

**dossier** [fr.] m. Documentació sobre un afer o una persona determinats, expedient.

**dragea** f. Confit. || Preparat farmacèutic que conté una petita quantitat de medicament envoltada d'una capa de sacarina.

**dramatisme** m. Qualitat de dramàtic. | Força dramàtica. *El dramatisme de l'escultura de Miquel Àngel*. || Pejor. Afectació desplaçada de l'estil dramàtic.

**dretà -ana** adj. Que se serveix millor de la mà dreta que de l'esquerra (per oposició a *esquerrà*). || Pertanyent a un partit polític de dreta; addicte a la dreta política.

**dreter -a** [modificació] adj. Dretà (acc. 1).

**droga** [modificació] f. Qualsevol substància, natural o sintètica que, emprada com a matèria primera o com a in-

gredient, té aplicacions en química, indústria, artesanía, preparació de pintures, tintoreria, neteja, etc. | Esp. Fàrmac. | Esp. Qualsevol substància estupefaent o narcòtica capaç de crear dependència.

**drogar** v. tr. Subministrar estupefaents o narcòtics (a algú). || Pron. Consumir estupefaents o narcòtics.

**drogat -ada** adj. i m. i f. Que està sota els efectes d'una droga.

**drogoaddicció** f. Estat de dependència del drogoaddicte envers la droga.

**drogoaddicte -a** adj. Que consumeix habitualment estupefaents o narcòtics. | m. i f. Persona drogoaddicte.

**droguer -a** m. i f. [en comptes de **droguer** m.] [modificació] Comerciant de drogues d'aplicació industrial, domèstica, etc.

**drogueria** [modificació] f. Comerç de drogues d'aplicació industrial, domèstica, etc.

**dúplex** m. Habitatge de dos pisos integrat en un bloc o edifici més gran.

**eclosió** f. Desclosa. || Fig. Acció d'aparèixer o manifestar-se. *L'eclosió d'un geni*.

**ecologia** [modificació] f. Ciència biològica que estudia la relació dels éssers vius amb llur medi natural.

**ecològic -a** adj. Relatiu o pertanyent a l'ecologia.

**ecu** m. Unitat monetària de la Comunitat Econòmica Europea.

**egocèntric -a** adj. Propi de l'egocentrisme. | m. i f. Afectat d'egocentrisme.

**egocentrisme** m. Manera de pensar o d'obrar fundada en el fet de sentir-se a si mateix com el centre al qual convergeix l'actuació pròpia o la dels altres.

**eixugador -a** [addició] ... eixugar. | Aparell per a eixugar.

**electorat** [addició] m. Conjunt de

persones d'un país o d'una circumscripció amb dret a vot a les eleccions polítiques. || Dignitat d'elector en l'Imperi romano-germànic. || Estat sobirà ...

**electró** [en comptes d'**elèctron**] [modificació] *m.* Partícula elemental amb una càrrega elèctrica negativa, de massa molt més petita que la del protó, i que es troba a l'exterior del nucli de l'àtom.

**elusió** *f.* Acció d'eludir.

**emanantista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'emanantisme. | *m. i f.* Seguidor de l'emanantisme.

**embalar-se** *v. pron.* Córrer acceleradament. *El cotxe es va embalar a la baixada.* | Fig. Raonar precipitadament; exaltar-se. *Quan parla de futbol s'embala.*

**embornar** *v. intr.* Connectar uns conductors als borns d'un aparell elèctric.

**embragament** *m.* Acció d'embragar.

**embragatge** [modificació] *m.* Mecanisme que permet d'embragar i de desembragar.

**embriòleg -òloga** *m. i f.* Biòleg versat en embriologia.

**emergència** [addició] ... *lluminós.* || Part sobresortint. *Tenia una piga damunt l'emergència dels pòmuls.* || Esdeveniment greu que en cas de produir-se demana una actuació immediata. *Un edifici d'aquestes característiques ha de preveure totes les emergències.* | *Sortida d'emergència.* | *Vorera d'emergència,* banda marginal de les autopistes i carreteres importants que permet que s'hi aturi un vehicle en cas d'emergència. | *Estat d'emergència,* situació social greument anòmla que requereix l'aplicació de mesures excepcionals per part dels poders públics. *El govern ha declarat l'estat d'emergència davant l'o-*

*nada de calor que pateix el país.*

**emfasitzar** [modificació] Emfatitzar.

**emfatització** *f.* Acció d'emfatitzar.

**emfatitzar** *v. tr.* Proferir amb èmfasi (una frase, un mot, una síl·laba, etc.).

**emigratori -òria** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'emigració. *Corrent emigratori.*

**emirat** *m.* Dignitat i jurisdicció d'un emir. || Territori governat per un emir.

**emmanillar** *v. tr.* Subjectar (un pres) amb manilles (acc. 1).

**emmurriar-se** [suprimint inadvertidament a partir de la 4a ed.] *v. pron.* Enutjar-se ostensivament.

**empalar** [modificació] *v. tr.* Clavar (algú) en un pal, esp. introduït per l'anus. *Els turcs ...*

**emparedat** *m.* Entrepà fet de llesques primes, generalment de pa de motlle, untades amb mantega, maionesa, etc.

**empitada** *f.* Tirapits.

**emporità -ana** *adj.* Relatiu o pertanyent a Empúries. || *m. i f.* Nadiu d'Empúries.

**encalmat -ada** *adj.* Dit del temps, del mar, etc., no agitat.

**encaramel·lat** [en comptes d'**encaramelat**].

**encarnar** [modificació] *v. pron.* Revestir d'una forma corporal, esp. d'una forma humana. *El Verb s'ha encarnat.* | *Tr.* Personificar. *Luter encarna l'esperit de la Reforma.* *X és la lleialtat encarnada.* || Entrar dins la carn ...

**encistellada** *f.* Acció d'encistellar (acc. 3); l'efecte.

**encistellar** [addició] ... Conjumar. || En el joc de basquetbol, introduir (la pilota) dins la cistella. *Ha encistellat una pilota molt difícil. No ha aconseguit encistellar més que una sola vegada.*

**encolomar** *v. tr.* Endossar (acc. 3).

**endenyar** *v. tr.* Endanyar.

**enderiar-se** *v. pron.* Agafar una dèria.  
**endeutament** *m.* Acció d'endeutar o d'endeutar-se; l'efecte.

**endinyar** [modificació] *v. tr.* Vulg. Llançar, etzibar contra algú (un tret, un objecte). || Afluixar, amollar (diners, etc.). || Endossar (acc. 3).

**endoll** [addició] ... l'efecte. || Part d'un canó o tub que penetra en un altre. || Dispositiu per a connectar un aparell, una màquina, un llum, etc., a la xarxa elèctrica o a un cable, o bé per a connectar dos cables entre ells.

**endollar** [addició] ... adaptar-s'hi. || Ajustar les boques (de dos canons o tubs). || Introduir (la clavilla) en els alvèols de la presa de corrent elèctric a fi d'establir una connexió. | Connectar (un aparell, una màquina, un llum, etc.) a la xarxa elèctrica mitjançant un endoll.

**energètic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'energia. || Que produeix o dóna energia. *El sucre és l'aliment energètic per excel·lència.* | *Recursos energètics*, recursos naturals d'un país que forneixen l'energia necessària a la indústria. || *f.* Ciència que estudia les propietats generals de l'energia i les lleis que governen les seves manifestacions.

**energètica** [supressió] *cf.* **energètic -a.**  
**enèsim -a** *adj.* Dit de cadascuna de les parts d'una quantitat dividida en un nombre indeterminat de parts iguals designat per la lletra *n*. || *m.* En una sèrie o col·locació, el terme o element que ocupa un lloc indeterminat designat per la lletra *n*.

**enfrontament** *m.* Acció d'enfrontar-se; l'efecte.

**enganar** (i derivats i composts) *V. enganyar.*

**engegar** [addició] ... *engega-ho.* || Aviar (el bestiar).

**engorjar** [addició] ... engargallar. || Pron. Introduir-se, un riu, un camí, per un pas estret entre penyals.

**engorjat -ada** *adj.* Ficat dins un congost entre penyals. || *m.* Congost entre penyals.

**enòfil -a** *adj. i m. i f.* Amant del bon vi.

**enòfob -a** *adj. i m. i f.* El qui té aversió al vi.

**enòleg -oga** *m. i f.* El qui s'ocupa d'enologia.

**enologia** *f.* Tècnica de la preparació i de la conservació dels vins.

**enològic -a** *adj.* Referent a l'enologia.  
*Indústria enològica.*

**enraonia** [en comptes d'enraonies] [modificació] *f.* Enraonament. *Al volt d'això havien tingut alguna enraonia.* || Pl. Enraonaments entre la gent referits a un fet o circumstància tingut per reprovable. *L'actitud d'en Joan va provocar moltes enraonies.* | Pl. Rumor. *Havia corregut que estava embarassada però no eren més que enraonies.*

**enregistrament** [modificació] *m.* Acció d'enregistrar; l'efecte.

**enregistrar** [addició] ... registrar. || Fixar (una informació) sobre un suport material adequat per a conservar-la i reproduir-la quan calgui. | Fixar (uns sons) sobre una superfície magnètica per a reproduir-los quan convingui.

**enrere** *adv.* Enrera.

**enrobustir** *v. tr.* Fer més robust. *L'estada al camp l'enrobustí.* | Pron. *L'infant s'ha enrobustit amb vitamines.*

**enrònia** *f.* Cabòria.

**ens** [addició] ... Ésser. || Institució, organisme.

**entintar** *v. tr.* Posar tinta (a les galeades d'impremta, als motlles d'un gravat, etc.).

**entomar** [modificació] *v. tr.* Tomar (acc. 1).

**entomologia** *f.* Branca de la zoologia que estudia els insectes.

**entrepà** *m.* Panet migpartit o dues llesques de pa amb un tall de carn, embotit, formatge, etc., a dins.

**entresolat** *m.* Part superior de les dues en què un sostre fet a una certa altura del sòl divideix parcialment o totalment una cambra.

**enutjós -osa** [suprimit per inadverència a partir de la 4ª ed.] *adj.* Que causa enuig.

**enviat -ada** *m. i f.* El qui ha rebut l'encàrrec d'anar a un lloc per a una comesa determinada, esp. ministre, ambaixador, tramès per un cap d'Estat prop d'un altre cap d'Estat. *L'enviat extraordinari del Japó ha estat rebut en audiència oficial.* | *Enviat especial*, periodista encarregat de recollir, al mateix lloc on s'esdevé, informacions referents a un fet determinat.

**enzimàtic -a** *adj.* Enzimic.

**eó** [en comptes d'eon].

**eocè** [en comptes d'eocèn].

**epanalepsi** [en comptes d'epanelepsi].

**epicè -ena** [en comptes d'epicèn -ena].

**epidemiòleg -òloga** *m. i f.* Persona versada en epidemiologia.

**epidemiologia** *f.* Estudi científic de les epidèmies.

**epifític -a** *adj.* Dit d'una planta que ha nascut i creix sobre una altra.

**epígon** *m.* En la mitologia grega, cadascun dels fills dels set herois argius morts davant les muralles de Tebes. || Seguidor o imitador d'un autor o d'un estil d'una generació anterior. || Descendent, persona nascuda més tard, d'una generació més jove.

**epígraf** [modificació] *m.* Curta indicació que hom sol posar a la capçalera d'una obra científica o literària o de cadascun dels seus capítols o apartats per expressar-ne el contingut. || Inscripció en un edifici, monument, tomba, etc.

**epirota** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'Epir. | *m. i f.* Originari de l'Epir. || *m.* Dialecte grec antic parlat al nord-oest de l'Epir.

**epítom** [modificació] *m.* Compendi d'una obra extensa, esp. històrica, fet amb una finalitat didàctica. || Obra en la qual són donades les nocions més elementals sobre una matèria.

**eradicació** [modificació] *f.* Acció d'eradicar; l'efecte.

**eradicar** *v. tr.* Llevar radicalment. *Eradicar la tuberculosi.*

**eradicatiu -iva** [modificació] *adj.* Que té la virtut d'eradicar.

**esberla** [modificació] *f.* Tros d'una cosa que es desprèn en esberlar-la, que resulta d'esberlar-se. *Una esberla de pi.* | *Una esberla d'albercoc*, la meitat de l'albercoc.

**esberlar** [modificació] *v. tr.* Obrir en dues o més parts per ruptura. *Esberlar la soca d'un arbre. Esberlar un ametlló, un albercoc.* | *Esberlar el cap a algú.* || Pron. *Esberlar-se una torre, una magrana.*

**esbronar** [addició] *v. tr.* Escriu, esp. demostrant disconformitat. || Reinyar a crits. || Obs. Dir (a algú) a la cara ...

**escaldum** [modificació] (generalment en plural) *m.* Plat de carn, habitualment d'aviram, amb patates, sofregit i una salsa.

**escapament** [modificació] *m.* Acció d'escapar-se, l'aigua, el gas, etc.; fuga.

*Tub d'escapament*, tub per on són expellits els gasos cremats d'un motor de combustió interna, el qual presenta sovint una cambra d'expansió que n'esmorteix el soroll. || Peça d'un mecanisme ...

**escarpidor** -a [addició] *adj.* Que serveix per a escarpir. || m. Pinta de pues ...

**escarpir** [modificació] *v. tr.* Aclarir, desembullar (els cabells, la llana, el cànem, etc.).

**escenificació** *f.* Acció d'escenificar; l'efecte.

**escenificar** *v. tr.* Posar en escena. || Adaptar a la forma escènica.

**escindir** *v. tr.* Separar per tallament o ruptura. || Dividir. *La nova política governamental escindí l'opinió.* | Pron. *El partit radical s'escindí.*

**escissió** [modificació] *f.* Acció d'escindir o d'escindir-se; l'efecte. *En el partit republicà hi hagué una escissió. Cal evitar les escissions.*

**esclata-sang** [en comptes d'esclata-sangs].

**escolaritat** *f.* Durada d'uns estudis determinats. | Assistència mínima per a acreditar uns estudis.

**escolarització** *f.* Acció d'escolaritzar; l'efecte. || Assistència sistemàtica a l'escola.

**escolrit** -ida *adj.* Descolorit, empal·lidit (dit esp. de la cara).

**escolta**² *adj.* Relatiu o pertanyent a l'escoltisme. *Moviment escolta.* || m. i f. Noi o noia enrolats en l'escoltisme.

**escoltisme** *m.* Organització que es proposa de desenvolupar, en contacte amb la natura, les qualitats físiques i morals dels adolescents.

**escora** *f.* Corba que passa pels punts de més amplitud de totes les quadernes d'un vaixell. || Cadascun dels puntals

que serveix per a sostenir els costats d'un vaixell en construcció o en reparació. || Inclinació que pren un vaixell, motivada per la força del vent o per altres causes.

**escorar** *v. tr.* Apuntalar (un vaixell) amb escores. || Intr. Inclinar-se, un vaixell, per la força del vent o altres causes.

**escriptorista** [modificació] *m. i f.* Persona versada en la Sagrada Escripura.

**escripturístic** -a *adj.* Relatiu o pertanyent a la Sagrada Escripura. | f. Ciència que estudia la Sagrada Escripura.

**escultòric** -a *adj.* Que concerneix l'art de l'escultura. | Grup *escultòric*, escultures que formen un conjunt monumental.

**escultural** [modificació] *adj.* Digne d'ésser esculpit, propi d'una bella estàtua. *Formes esculturals. Una actitud escultural.*

**escunç** *m.* Coincidència, casualitat.

**escunçar-se** *v. pron.* Escaure's, coincidir. *En aquell moment jo m'escunçava de passar pel carrer.*

**eslinga** *f.* Gassa, baga del cap d'una corda.

**eslip** *m.* Peça de roba masculina, interior o de bany, que cobreix el baix ventre i les anques.

**eslògan** *m.* Lema (acc. 2). | Frase generalment breu adoptada com a símbol o divisa d'una empresa o activitat, principalment amb fins publicitaris o propagandístics.

**esmorteïdor** -a [addició] ... esmorteix. || m. Dispositiu per a esmorteir les oscil·lacions de les molles de suspensió d'un vehicle.

**esnob** (i derivats) [en lloc de snob [angl.]] (i derivats)]

**espadat** -ada [addició] ... *espadada.* || m. Penyasegat.

**esparcet** *m.* Trepadella.

**esparceta** *f.* Trepadella.

**espartaquisme** *m.* Moviment d'extrema esquerra sorgit a Alemanya arran de la primera guerra mundial.

**espartaquista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'espartaquisme. || *m.* i *f.* Persona partidària de l'espartaquisme.

**espectre** [modificació] ... *pare.* || Imatge formada quan un raig de llum o d'altres radiacions electromagnètiques es subjecta a dispersió. *Espectre solar.* *Els set colors de l'espectre solar.* || En fonètica experimental, representació d'una ona sonora complexa en termes de freqüència i amplitud en un instant precís.

**espectrògraf** *m.* Espectroscopi destinat a obtenir espectrogrames. || En fonètica experimental, instrument que descompon l'ona sonora complexa i permet estudiar-ne les característiques temporals i espectrals.

**espectrografia** *f.* Tècnica de registre dels espectres (acc. 2).

**espectrogràfic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'espectrografia.

**espectrograma** *m.* Fotografia o altre tipus de representació gràfica d'un espectre (acc. 2). || En fonètica experimental, representació gràfica de les característiques temporals i espectrals de l'ona sonora.

**espectròmetre** *m.* Instrument per a mesurar la intensitat de la radiació corresponent a cadascuna de les longituds d'ona d'un espectre (acc. 2).

**espectroscopi** *m.* Instrument òptic destinat a la producció i anàlisi dels espectres (acc. 2).

**espectroscòpia** *f.* Examen dels espectres (acc. 2).

**espectroscòpic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'espectroscòpia.

**espeleòleg -òloga** *f.* Persona versada en espeleologia. | Persona que la practica.

**espeleologia** *f.* Estudi científic de les coves i els avencs. | Exploració de les coves i els avencs.

**esplendent** *adj.* Esplendorós.

**esportista** *m.* i *f.* Persona que practica un esport.

**espot** *m.* Espai publicitari breu, propi de la ràdio i dels mitjans de comunicació àudio-visuals.

**esprint** *m.* En les curses, especialment a peu o en bicicleta, acceleració de la velocitat amb la qual un corredor intenta de situar-se davant els altres, principalment en la proximitat de la meta.

**espunyir** *v. tr.* Esprèmer (una ceba, etc.) de manera que en desaparegui la picantor.

**esquadrilla** *f.* Fracció d'una esquadra naval o aèria, composta respectivament d'un petit nombre de naus o d'aeronaus.

**esquerrà -ana** [modificació] ... la mà dreta. || Pertanyent a un partit polític d'esquerra; addicte a l'esquerra política.

**esquerre -a** [addició] ... dits *partits d'esquerra*. | Per ext. *L'esquerra* o *les esquerres*. El conjunt d'aquests partits i del sector d'opinió pública que els dona suport. *En les darreres eleccions l'esquerra ha obtingut uns bons resultats.* *L'esquerra europea té un gran pes.* | *L'extrema esquerra*, la d'ideologia més radical. || *D'esquerra* o *d'esquerres*, loc. *adj.*, pertanyent o relatiu a l'esquerra política.

**esquerrer -a** [modificació] *adj.* Esquerrà (acc. 1).

**esquizofrènia** *f.* Psicosi caracteritzada per una dissociació de les funcions psíquiques i la pèrdua de contacte amb la realitat.

**esquizofrènic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a l'esquizofrènia. || Que pateix esquizofrènia. | m. i f. *Un esquizofrènic.*

**essència** [addició] ... *artificial.* || Gasolina.

**esseni -ènia** *m. i f.* Membre d'una secta religiosa hebrea de l'època dels Macabeus, que vivia molt austerament i practicava la castedat.

**essènic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent als essenis.

**estadista** [modificació] *m. i f.* Home d'Estat, persona experta en l'art de governar un Estat.

**estàndard** *m.* Tipus, model, norma. *Adoptar uns estàndards internacionals.* || Nivell, qualitat mitjana. *Estàndard de vida.* || *Adj.* Que s'ajusta a un tipus, model, norma, determinat. *Fitxa estàndard.* | *Llenguatge estàndard* (o simpl. *estàndard m.*) *L'establiment de l'estàndard català.* || Que té unes característiques mitjanes que serveixen de referència. *Producte estàndard.* || Fig. Mancat d'originalitat. *Una bellesa estàndard.*

**estandardització** *f.* Acció d'estandarditzar; l'efecte.

**estandarditzar** *v. tr.* Conformar a un estàndard. *Estandarditzar les mides del paper.* || Uniformar. | Pron. *Els costums s'estandarditzen cada dia més.*

**estandarditzat -ada** *adj.* Conforme a un estàndard. || Uniformat. *Idees estandarditzades.*

**estatal** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'Estat.

**estatisme** [addició] ... de l'Estat. || Sistema polític que atribueix a l'Estat el control de tota mena d'activitats, esp. en el camp econòmic.

**estatista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'estatisme (acc. 2). || m. i f. Partidari de l'estatisme (acc. 2).

**estatització** *f.* Acció d'estatitzar; l'efecte.

**estatitzar** *v. tr.* Posar (una activitat, un organisme, etc.) sota el control de l'Estat.

**estavellar** [addició] ... *que estavella.* | Pron. *El cotxe es va estavellar contra un arbre.* | Fig. *Les nostres idees s'estavellaren contra una oposició sistemàtica.*

**estilístic -a** [modificació] *adj.* Relatiu o pertanyent a l'estil (acc. 2 i 3). || f. Part de la lingüística que estudia els recursos expressius del llenguatge. || f. Estudi històric-crític de les formes de l'estil d'un escriptor o d'una determinada època.

**estranyament**<sup>2</sup> *m.* Acció d'estranyar (acc. 1); l'efecte.

**estraperlada** *f.* Estraperlo gros.

**estraperlista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'estraperlo. | m. i f. El qui fa estraperlo.

**estraperlo** *m.* Negoci il·legal de productes intervinguts per l'Estat, venuts a preus abusius. | Per ext. Mercat negre, acció irregular.

**estratopausa** *f.* Zona límit superior de l'estratosfera, que la separa de la mesosfera.

**estratosfera** *f.* Regió de l'atmosfera terrestre, situada entre la troposfera i la mesosfera, que s'estén entre uns 12 i uns 50 km d'altitud.

**estrès** [pl. *estressos*] *m.* Tensió mental o corporal provocada per un factor físic o emocional, capaç de generar una malaltia. | Qualsevol factor que provoca aquesta tensió.

**estripa-sacs** [en comptes d'*estripasangs*].

**estròfic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'estrofa. | Format per estrofes.

**estructura** [addició] ... *d'un poema.* || Conjunt d'elements que constitueixen el llenguatge entès com una unitat orgànica.

**estructuralisme** *m.* Concepció del llenguatge (i, per ext., d'altres camps científics) com un sistema orgànic, compost d'elements solidaris entre ells que constitueixen el conjunt anomenat estructura.

**estructuralista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'estructuralisme. | *m. i f.* Versat en l'estructuralisme; partidari de l'estructuralisme.

**estudiantesc** *-a adj.* Estudiantil.

**estudiantil** *adj.* Relatiu o pertanyent als estudiants.

**estupefacient** [supressió] *cf.* **estupefaent**.

**estupefaent** [en comptes d'**estupefacient**] [modificació] *adj.* Que produeix un estupor patològic. | Que causa estupefacció. | *m.* Qualsevol substància tòxica que actua com a narcòtic o com a euforitzant, el consum abusiu de la qual és capaç de crear hàbit i dependència, de produir greus perturbacions físiques i mentals en l'individu, i d'alterar-ne la personalitat. | Qualsevol producte capaç de crear addicció en tant que és susceptible de tràfic il·legal i d'ésser objecte de repressió.

**esvàstica** *f.* Creu gammada.

**esvorall** [supressió].

**esvorallar** [supressió].

**esvorell** [modificació] *m.* Tros llevat o després de la vora o superfície d'una cosa.

**esvorellar** *v. tr.* [en comptes d'**esvorallar-se**]. Llevar un bocí de la vora o superfície (d'una cosa).

**etílic** *-a* [addició] ... *Alcohol etílic.* || Relatiu o pertanyent a l'etilisme. *Estat etílic. Malaltia etílica.*

**etilisme** *m.* Intoxicació, aguda o crò-

nica, produïda per l'alcohol etílic. || Per ext., intoxicació per l'abús de begudes alcohòliques en general, alcoholisme.

**etimòleg** *-òloga m. i f.* El qui s'ocupa en recerques etimològiques.

**etimologista** [modificació] *m. i f.* Etimòleg.

**etiquetatge** *m.* Conjunt d'etiquetes. || Acció d'etiquetar; l'efecte.

**euforitzant** *adj.* Que causa eufòria. *Droga euforitzant.* | *m.* Substància euforitzant.

**euro-** **eur-**, formes truncades del mot Europa usades com a prefix per a formar determinats compostos: *Euràsia, Euràfrica, eurodòlar, eurodivisa.*

**europèisme** *m.* Qualitat d'uropeu. || Afecció, inclinació, a les coses característiques d'Europa. || Moviment que tendeix a la creació de la unitat econòmica, política, etc., europea.

**europèista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'europèisme. *Tendències europeïstes.* || *m. i f.* Estudiós de la cultura o de les coses característiques d'Europa. | Especialista en qüestions europees. || *Adj. i m. i f.* Partidari de la unitat europea.

**eutanàsia** *f.* Mort sense sofriment provocada a una persona, especialment a aquell que té una malaltia en fase terminal, al qui es troba en estat d'inconsciència irrecuperable, etc. | *Eutanàsia passiva*, mort que esdevé quan, per tal d'evitar sofriments inútils, hom no aplica o deixa d'aplicar els mitjans per a perllongar la vida d'una persona en la fase terminal d'una malaltia.

**evangelització** *f.* Acció d'evangelitzar; l'efecte.

**evangelitzador** *-a adj. i m. i f.* Que evangelitza.

**excardinació** *f.* Acció d'excardinar; l'efecte.

**excardinar** *v. tr.* Declarar, un bisbe, que (un sacerdot) deixa de pertànyer a la seva diòcesi.

**excavador -a** [modificació] *adj. i m. i f.* Que excava. *Màquina excavadora* (o simplement *excavadora*). | *Una colla d'excavadors*.

**excedència** [addició] ... d'excedent. || Situació d'excedent que l'administració atorga a un funcionari.

**excedent** [addició] ... sobrant. || *m.* Quantitat de productes naturals o manufacturats que, en superar les previsions fetes de cara al mercat, resta en qualitat de sobrant. *Els excedents de cotó*. || *Adj. i m. i f.* Dit del funcionari que, sense perdre'n la condició, és rellevat temporalment d'exercir el càrrec dins la seva carrera o cos.

**excel·lent** [addició] ... *una salut excel·lent*. | *m.* Qualificació màxima en un examen, prova, etc.

**excorporació** [supressió] *cf.* **excardinació**.

**excurs** *m.* Digressió feta per a aclarir o ampliar un passatge d'un escrit.

**exegesi** [modificació] *f.* Exposició, explicació crítica d'un text, esp. sacre o jurídic. *L'exegesi bíblica*.

**exegeta** [modificació] *m. i f.* El qui es dedica a l'exegesi. | Per ext. Intèrpret, crític d'una obra d'art.

**exegetíc -a** [addició] ... exegesi. *Mètode exegetíc*.

**exfoliable** *adj.* Que tendeix a separar-se en làmines.

**eximent** *adj.* Que eximeix. *Les circumstàncies eximents d'un impost*. | *m.* *La miopia és un eximent del servei militar*.

**ex-libris** [modificació] *m.* Inscripció, generalment impresa en un petit full, so-

vint amb un gravat, que hom posa als llibres d'una biblioteca per indicar-ne la propietat.

**exlibrisme** *m.* Coneixements referents als ex-libris. | Col·leccionisme d'ex-libris.

**exlibrista** *m. i f.* El qui fa o col·lecciona ex-libris.

**exorcista** *m. i f.* [en comptes d'**exorcista** *m.*] [modificació] Persona que té potestat ...

**exosfera** *f.* Regió superior de l'atmosfera terrestre, situada des de la termosfera fins als límits externs de l'atmosfera, que s'estén entre uns 450 i uns 1000 km d'altitud, i en la qual les molècules més lleugeres s'escapen cap a l'espai interplanetari.

**experimentalisme** *m.* Mètode o sistema científic fundat en l'experimentació.

**experimentalista** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'experimentalisme. || *m. i f.* Partidari de l'experimentalisme.

**extractor -a** *adj.* Que extreu. || *m.* Aparell per a extreure d'una habitació, local, etc., el fum o l'aire viciat.

**extradir** *v. tr.* Lliurar per extradició.

**factual** *adj.* Relatiu o pertanyent al fet, de la natura del fet. *Els elements factuais d'una doctrina*.

**fàding** *m.* Fenomen que dificulta la recepció de les emissions radiofòniques, especialment en ona curta, caracteritzat per unes fluctuacions en el so rebut que depenen de les condicions atmosfèriques.

**faena** *f.* (i derivats) *V. feina*.

**falcilla**<sup>1</sup> [modificació] ...sola. || Falçó.

**falçó** [modificació] *m.* Mena de falç petita usada esp. per a segar herba, per a tallar raïms a la verema o per a tallar branques d'arbusts.

**fallida** [supressió].

**fallió** [en comptes de **fallior**] *f.* Ant. Falliment.

**fallit -ida** *adj.* Dit de la persona natural o jurídica que ha cessat de fer els seus pagaments pel fet que el balanç de la seva situació financera té un passiu superior a l'actiu. || *f.* El fet de deixar de complir, una persona o empresa comercial o industrial, amb els seus pagaments. *Fer fallida.* | Fig. *La fallida de la ciència.* || Situació de la persona o empresa fallida. *Estar en fallida. Declarar-se en fallida.* | Procediment judicial mitjançant el qual són emparats els interessos dels creditors de la persona o empresa fallida.

**faralló** [en comptes de **farelló**] [modificació] *m.* Roca més o menys aguda que sobresurt del nivell del mar, generalment pròxima a la costa.

**fardatxo** *m.* Llangardaix.

**farelló** [supressió] *cf.* **faralló.**

**fàrmac** *m.* Qualsevol substància emprada en farmàcia com a medicament o com a ingredient d'un medicament.

**farmacèutic -a** *m. i f.* [en comptes de **farmacèutic m.**]

**farmaciola** *f.* Armariet o estoig, amb medicaments, gases, etc., per a casos d'urgència.

**farmacologia** *f.* Ciència que estudia els efectes dels fàrmacs sobre els éssers vius.

**farmacològic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a la farmacologia.

**fato** *m.* Equipatge, conjunt de coses per a un viatge, per a un ús qualsevol.

**feina** [addició] ... *no té destorb.* | *Sense feina,* desocupat. *La crisi augmenta el nombre dels sense feina.* || *Amb prou feines,* ...

**feldspat** [en comptes de **feldespat**].

**feldspàtic** [en comptes de **feldespatic**].

**ferí -ina** [modificació] ... propietats. || *Tos ferina,* catarro (acc. 1).

**fertilitzant** [addició] ... fertilitza. | *m.* Substància mineral o orgànica que s'afegeix a la terra per fertilitzar-la.

**fibroma** *m.* Tumor de forma nodular, constituït per teixit conjuntiu.

**filmable** *adj.* Que pot ésser filmat.

**filmació** *f.* Acció de filmar; l'efecte.

**filmic -a** *adj.* Referent al film.

**filmografia** *f.* Llista de films d'un actor, d'un director, d'un productor, etc.; sobre un tema determinat.

**filmologia** *f.* Estudi científic del cinema i de la seva influència damunt la vida social.

**filmoteca** *f.* Lloc que conté una col·lecció de films. || Col·lecció de films.

**filòsof -a** *m. i f.* [en comptes de **filòsof m.**] [modificació] Persona que és docta en ... | Persona que sap ...

**fins** [modificació] ... *fins divendres.* || Adv. *Fins, fins, i tot,* per a emfasitzar el caràcter sorprenent o extraordinari d'una inclusió: ultra altres coses (o persones, accions, circumstàncies, etc.) també; i encara, àdhuc. *Tothom l'ha abandonat, fins els seus col·legues. Podria fins i tot succeir que no tornessin mai més; m'agrada fins i tot vestida de negre. Sortim cada dia, fins i tot quan plou. Posseeix moltes llengües, fins i tot sap hebreu. Fins i tot pot anar postposat al terme de referència: Es mostrarà comprensiu, amable fins i tot.*

**fiord** *m.* Braç de mar llarg i estret, de fondària considerable, entre muntanyes de gran pendent, que penetra terra endins, característic de les costes de Noruega.

**fisioterapeuta** *m. i f.* Persona versada en fisioteràpia.

**fisioteràpia** *f.* Ús terapèutic dels agents físics naturals o artificials: aigua, aire, electricitat, radiacions, fred, calor, etc.

**fissil** *adj.* Que tendeix a esberlar-se; que pot sofrir la fissió nuclear. *Materials fissils.*

**fissió** *f.* Acció de fendre. || En física, escissió d'un nucli atòmic pesant (per bombardeig amb neutrons) en diversos fragments de masses semblants, amb alliberament d'energia.

**fitxa** [modificació] ... del dòmino. || Cadascun dels papers o cartolines on hom consigna els títols i altres dades de les obres, documents, etc., d'una biblioteca, els mots d'un vocabulari, els elements de treball que hom vol aplegar, les senyes i altres dades d'una determinada classe de persones, etc. *Un catàleg per fitxes. La fitxa antropològica d'un criminal.*

**fitxar** [addició] ... criminal, etc.) || Contractar, una entitat esportiva (un jugador). | Intr. Entrar, un jugador, a formar part d'un equip esportiu.

**fitxatge** *m.* Operació de fitxar.

**flamaralla** [supressió] cf. **faramalla**.

**flamen** *m.* Sacerdot de l'antiga Roma adscrit al culte d'una determinada divinitat.

**flasc -a** [modificació] *adj.* Fleuma<sup>2</sup>.

**flegma** [en comptes de flema].

**flegmàtic** [en comptes de flemàtic].

**flegmàticament** [en comptes de flemàticament].

**flegmó** [en comptes de flemó].

**flegmonós** [en comptes de flemonós].

**fleuma<sup>2</sup>** [modificació] *adj.* Fluix de caràcter, mancat de fermesa, fàcilment entabanable.

**fleuma<sup>3</sup>** *f.* Flegma.

**flonjor** *f.* Qualitat de flonjo.

**fluorina** [supressió].

**foixarda** [en comptes de fuixarda].

**fondo -a** *adj.* Pregon, profund.

**fonoteca** *f.* Arxiu on hom conserva documents sonors de tota mena, especialment discs fonogràfics i cintes magnetofòniques.

**fòrmica** *f.* (Marca registrada) Material laminat plàstic que s'usa per a recobrir certs materials (p.ex. la fusta).

**formulació** *f.* Acció de formular; el seu resultat.

**fosfè** [en comptes de fosfèn].

**fotocomposició** *f.* Procediment de composició que permet d'obtenir lletres o signes damunt pel·lícula o paper fotogràfic.

**fotocòpia** *f.* Reproducció d'imatges obtinguda a partir d'un original per mitjans fotoquímics o fotoelèctrics o per la calor generada per l'absorció de la radiació infraroja. | Esp. Xerocòpia.

**fotocopiador -a** *adj.* Que fa fotocòpies. *Màquina fotocopiadora* (o simplement *fotocopiadora* *f.*).

**fotocopiar** *v. tr.* Reproduir (un text, plànol, dibuix, etc.) per mitjans fotoquímics o fotoelèctrics, esp. xerografiar.

**fotograma** *m.* Cadascuna de les imatges que componen una pel·lícula fotogràfica o cinematogràfica.

**fraseologia** [modificació] *f.* Conjunt de maneres de dir característiques d'una llengua, d'un sector d'aquesta o d'un autor. *Fraseologia catalana. La fraseologia esportiva.* | Recull d'aquestes maneres de dir. || Excés de paraules, ús de frases buides de sentit.

**fregidora** *f.* Recipient d'una certa fondària, proveït d'una escorredora, que serveix per a fregir aliments.

**frèjol -a** [modificació] *adj.* Magre, prim, escàs (de roba, de carn, etc.).

**fremir** [modificació] *v. intr.* Tremolar fortament, estremir-se.

**frigorífic -a** [modificació] *adj.* Que serveix per a abaixar la temperatura o per a mantenir-la baixa. *Una mescla frigorífica.* | *Cambra frigorífica.* || *m.* Aparell, generalment elèctric, per a la conservació de determinades substàncies a baixa temperatura.

**frustrador -a** *adj.* Que frustra.

**frustrant** *adj.* Frustrador.

**fuga** [modificació] *f.* Fugida. | *Una fuga de gas, d'aigua,* el fet d'escapar-se el gas, l'aigua, per una esquerda, etc. || En música, composició ...

**fuita** [modificació] *f.* Fugida, fuga. *Posar en fuita l'enemic.* *Posar-se en fuita davant l'enemic.* *Una fuita de gas, d'aigua.*

**fuixarda** [supressió] *cf.* **foixarda.**

**fullet** *m.* Obra impresa d'un nombre de pàgines generalment no superior a una cinquantena.

**funcionari -ària** *m. i f.* [en comptes de **funcionari m.**] [modificació] Persona que ...

**furot** *m.* Fura mascle.

**fusió** [addició] ... coalició. || *Fusió nuclear,* reacció nuclear en la qual es formen nous nuclis atòmics per associació d'altres de més lleugers amb pèrdua de massa, pèrdua que es manifesta amb l'alliberament de grans quantitats d'energia.

**fustegal** *m.* Pal lleugerament corbat emprat per a portar a l'espatlla dues galledes una a cada un dels seus extrems.

**futbolista** *m. i f.* Jugador de futbol.

**futbolístic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al futbol.

**gal·licisme** *m.* Element lingüístic procedent del francès.

**gàmeta** *m.* [en comptes de **gàmet**].

**gammat -ada** *adj.* Que té la forma de la lletra grega *gamma* majúscula. | *Creu gammada,* la que té tots quatre braços doblegats en angle recte.

**gandula** *f.* Cadira plegable amb el seient de lona i les potes articulades en forma d'aspa, que permet de jeure-hi.

**gàngster** *m.* Membre d'una banda organitzada de malfactors. || Per ext., persona sense escrúpols, disposat a tot per tal d'aconseguir els seus fins.

**gangsterisme** *m.* Manera d'actuar pròpia dels gàngsters.

**garbellada** *f.* Acció de garbellar. | Fig. *Amb una primera garbellada els cent candidats han quedat reduïts a vint.*

**gasolinera** [addició] ... interna. | Lloc on hom ven gasolina i altres combustibles.

**gelater -a** *m. i f.* El qui fa o ven gelats.

**gelateria** *f.* Lloc on fan o venen gelats.

**gemmaleg -oga** *m. i f.* Versat en gemmologia.

**gemmaologia** *f.* Ciència que estudia les pedres precioses.

**gemmaològic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a la gemmologia.

**genètica** *f.* branca de la biologia que estudia els fenòmens de l'herència i de la variació de les espècies.

**geniculat -ada** [en comptes de **genollat -ada**].

**genocidi** *m.* Destrucció premeditada d'un grup humà (racial, nacional, lingüístic, religió, etc.).

**genollat -da** [supressió] *cf.* **geniculat -ada.**

**gepic -a** *adj. i m. i f.* Geperut.

**geriatre -a** *m. i f.* Especialista en geriatria.

**geriatria** *f.* branca de la medicina que tracta de les malalties pròpies de la ve-

llesa. | Profilaxi per a retardar l'envelliment.

**geriàtric -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a la geriatria.

**gerontòleg -òloga** *m. i f.* Especialista en gerontologia.

**gerontologia** *f.* Estudi de l'envelliment de l'organisme com a fenomen biològic. | Estudi dels problemes que la vellesa planteja des del punt de vista social, psicològic, econòmic, etc.

**gerontològic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu a la gerontologia.

**gestoria** *f.* Càrrec de gestor. | Oficina d'un gestor.

**gimcana** *f.* Cursa de recorregut breu durant la qual els participants han de superar una sèrie de dificultats i proves.

**girola** *f.* Deambulatori.

**glatiment** *m.* Acció i efecte de glatir.

**glatir** [addició] ... *Intr.* Bategar, el cor, amb força. || Estar agitat ...

**goix** [supressió] cf. **guaix**.

**goixada** [supressió] cf. **guaixada**.

**goixar** [supressió] cf. **goixar**.

**goliard** *m.* A l'Edat mitjana, estudiant, clergue, monjo, que anava vagant per raons d'estudi, de guany, i a la recerca d'una vida lliure i joiosa.

**goliardesc -a** *adj.* Propi dels goliards; referent als goliards. *Vida goliardesca*. | *Poesia goliardesca*, poesia medieval en llatí, que canta l'amor, el vi, la natura, etc.

**gònada** *f.* Glàndula sexual productora de gàmetes masculins o femenins.

**gonadal** *adj.* Que és propi d'una gònada.

**gradeta** *f.* Estri de laboratori per a col·locar-hi drets els tubs d'assaig i els d'hemòlisi.

**graellada** *f.* Allò que cap o que es pot rostir d'un cop en unes graelles. | Menja

composta de diverses menes de carn o peix, rostides a la graella. *Van menjar una graellada de peix*.

**grafisme** *m.* Especialitat de les arts gràfiques que s'ocupa de la composició dels elements gràfics que intervenen en la pàgina impresa.

**grafista** *m. i f.* Professional del grafisme.

**grapa** [addició] ... dues fustes, pedres, etc., o bé que fixa un fil conductor de corrent, etc. || Gafa metàl·lica doblegada pels extrems per a unir papers, teixits, etc. || Pl. Eina ...

**grapadora** *f.* Màquina de grapar (acc. 2).

**grapar** [addició] ... sorra, etc. || Unir per mitjà d'una grapa.

**gratacel** [en comptes de **gratacels**].

**guaix** *m.* Cadascuna de les tiges o cames que neixen d'un sol gra.

**guaixada** *f.* Conjunt de les tiges o cames que neixen d'un sol gra.

**guaixar** *v. intr.* Treure guaix, una planta. *Aquest blat guaixarà bé*.

**gualda** [supressió].

**guarderia** *f.* Jardí d'infants.

**habitatge** *m.* Casa, o part de la casa, apta per a habitar-hi.

**haloragàcies** [en comptes de **haloragidàcies**].

**hamartritis** [en comptes de **amartritis**].

**hamburguesa** *f.* Porció de carn picada de forma arrodonida i plana.

**harúsplex** [en comptes de **arúsplex**].

**haure** *v. tr.* Heure.

**heliotropi** [en comptes de **heliotrop**].

**hematologia** *f.* Branca de la medicina que estudia la sang.

**hematoma** *m.* Embassament de sang a l'interior dels teixits o en una cavitat orgànica.

**hemeroteca** *f.* Lloc que conté una col·lecció de diaris i per ext. de revistes i publicacions periòdiques. || Col·lecció de diaris i altres publicacions periòdiques.

**hemopatia** *f.* Malaltia de la sang.

**hepatitis** *f.* Inflamació del fetge.

**herbicida** *adj.* Que destrueix les herbes. || *m.* Producte utilitzat per a destruir les males herbes.

**heterosexual** *adj.* Que sent atracció sexual envers els individus de l'altre sexe. | *m. i f.* Persona heterosexual. | *Adj.* Relatiu o pertanyent o propi dels heterosexuals. *Comportament heterosexual.*

**heterosexualitat** *f.* Qualitat o condició d'heterosexual.

**hidnàcies** *f.* [en comptes d'**hidnàcies** *m.*].

**hidrocefàlia** *f.* [en comptes d'**hidrocefàlia**].

**himenomicets** *m.* [en comptes d'**himenials** *f.*].

**hipercorrecció** *f.* Creació d'una forma lingüística incorrecta aplicant criteris que en d'altres casos originen formes correctes, o fent un raonament correcte a partir de supòsits erronis.

**hipertens -a** *adj.* Afectat d'hipertensió. *m. i f.* Persona hipertensa.

**hipertensió** *f.* Tensió arterial superior a la normal.

**hipotens -a** *adj.* Afectat d'hipotensió. | *m. i f.* Persona hipotensa.

**hipotensió** *f.* Tensió arterial inferior a la normal.

**hodiern -a** [en comptes d'**odiern**].

**hodògraf** [en comptes d'**odògraf**].

**hodòmetre** [en comptes d'**odòmetre**].

**homologació** *f.* Acció d'homologar.

**homologar** *v. tr.* Autoritzar (alguna

cosa) que compleix els requisits establerts oficialment.

**homosexual** *adj.* Que sent atracció sexual envers els individus del mateix sexe. | *m. i f.* Persona homosexual. | *Adj.* Relatiu o pertanyent o propi dels homosexuals. *Relacions, tendències homosexuals.*

**homosexualitat** *f.* Qualitat o condició d'homosexual.

**hora** [addició] ... l'hora de la mort. || *Hora punta*, de màxima intensitat (de trànsit, de consum, d'energia, etc.), de màxima activitat. || Estat del temps ... *bona hora*. || *Hora extraordinària*, hora de treball fora de la jornada normal. | *Fer hores*, fer hores extraordinàries.

**hui** *adv.* Avui.

**iceberg** *m.* Massa de gel de grans dimensions que flota als mars polars.

**ideari** *m.* Conjunt d'idees, principis doctrinals estructurats en forma de programa.

**idus** [modificació] *f. pl.* (o *m. pl.*). En el calendari ...

**imam** [en comptes d'**iman**].

**immobiliari -ària** *adj.* Relatiu a béns immobles. || *f.* Empresa dedicada a la construcció i transacció de béns immobles, esp. habitatges.

**immunologia** *f.* Branca de la fisiologia que estudia les reaccions de l'organisme enfront de la presència de microorganismes, toxines o antígens.

**impensable** *adj.* Inconcebible. || Altament improbable.

**impositor -a** *m. i f.* [en comptes d'**impositor** *m.*] [modificació] Persona que fa ...

**imprecís -a** *adj.* No precís, vague,

**imprecisió** *f.* Qualitat d'imprecís. || Cosa imprecisa.

**impressionant** *adj.* Que impressiona.

**impressor -a** [modificació i addició] [en comptes d'impressor *m.*] *adj.* Que imprimeix. || *m.* Amo d'una ... impremta. || *f.* Màquina impressora connectada a un ordinador.

**impudícia** *f.* Impudícia.

**impudicitat** [modificació] *f.* Impudícia.

**inadaptat -ada** *adj.* Que no s'ha adaptat al seu propi medi. || *m.* i *f.* Individu inadaptat.

**indústria** [addició] ... || Empresa industrial. *Establir una indústria a Tarraгона.*

**inflació** [addició] ... || L'efecte. || Increment generalitzat i persistent dels preus de les mercaderies i serveis que implica una reducció del poder adquisitiu del diner.

**inflacionista** *adj.* Relatiu o pertanyent a la inflació. || Que tendeix a produir inflació.

**informàtic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a la informàtica. | *m.* i *f.* Persona que treballa en informàtica. | *f.* branca de la ciència i de la tècnica que s'ocupa del tractament de la informació per mitjans automàtics (calculadores, ordinadors, etc.).

**informatitzar** *v. tr.* Aplicar la informàtica (a alguna activitat concreta).

**infracumà -ana** *adj.* Per sota del nivell requerit per a les persones, indigne d'éssers humans. *Condicions de treball infracumanes.*

**infraroig** *m.* Regió de l'espectre electromagnètic que comprèn l'interval que va des de la llum visible fins a les microones. *Infraroig proper, infraroig llunyà.* || *Adj.* (*f.* -roja) Relatiu o pertanyent a l'infraroig.

**infraestructura** *f.* Conjunt d'elements de base necessaris per al bon funciona-

ment d'un sistema econòmic, d'una empresa, etc.

**infructescència** [en comptes d'infructescència].

**insània** *f.* Alienació mental.

**insonoritzar** *v. tr.* Condicionar (una paret, una habitació, etc.) per tal que no hi penetrin ni en surtin els sorolls.

**insulina** *f.* Substància secretada pel pàncrees, que disminueix la concentració de sucre en la sang.

**interiorisme** *m.* Professió dedicada al disseny i a la decoració d'espais interiors.

**interiorista** *m.* i *f.* Persona que treballa en interiorisme.

**intranscendent** *adj.* Que no transcendeix, sense importància.

**intrusió** [modificació] *f.* Acció d'introduir-se sense dret en un lloc, en una societat, en una funció.

**intrusisme** *m.* Exercici d'una professió, d'un càrrec, etc., per una persona no qualificada oficialment.

**invertit** *m.* Sodomita.

**inviabilitat** *f.* Qualitat d'inviàble.

**inviàble** *adj.* No viable.

**invitat -ada** *adj.* i *m.* i *f.* Convidat.

**involució** [addició] ... || Modificació regressiva total o parcial d'un organisme. *Involució senil.* | Per ext. Regressió social.

**involutiu -iva** [addició] ... || Relatiu o pertanyent a la involució. *Procés involutiu.*

**ió** [en comptes d'ion].

**ioga** *m.* Disciplina d'origen hindú que té per objecte d'assolir el domini del cos i de l'esperit a través d'unes pràctiques ascètiques psico-fisiològiques.

**iogui** *m.* i *f.* Persona que practica el ioga.

**ionosfera** *f.* Conjunt de regions de

l'alta atmosfera que s'estén aproximadament entre uns 60 i uns 600 km d'altitud i es caracteritza per una forta ionització de l'aire, que esdevé conductor d'electricitat.

**irredempt -a** [en comptes d'**irredent -a**].

**irredemptisme** [en comptes d'**irredentisme**].

**irredemptista** [en comptes d'**irredentista**].

**isolant** *adj.* i *m.* Aïllant.

**isòtop** *m.* Cada una de les espècies d'un mateix element químic que en el nucli tenen idèntic nombre de protons però diferent nombre de neutrons i que es comporten químicament d'una manera idèntica o molt semblant. *Isòtops radioactius*, els que sofreixen desintegració radioactiva a causa de llur inestabilitat nuclear. *Isòtops estables*, els que no són radioactius.

**isotopia** *f.* Qualitat d'un element químic de posseir isòtops diversos.

**isotòpic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent als isòtops.

**israelià -ana** *adj.* i *m.* i *f.* Natural del modern estat d'Israel. Pertanyent al modern estat d'Israel o als seus habitants.

**jardí** [addició] ... vegetals. || *Jardí d'infants*, centre en què es té cura d'infants d'edat preescolar.

**jazz** [angl.] *m.* Varietat de música d'origen popular nord-americà, que es caracteritza per un ritme molt marcat i sincopat.

**joglaresc -a** *adj.* Relatiu o pertanyent als joglars.

**jogueta** *m.* Joguina.

**jovenívol -a** [modificació] *adj.* Que presenta les característiques de la joventut. *Un vell d'esperit jovenívol*. | Juvenil.

**jubilat -ada** *adj.* Que s'ha jubilat. | *m.* i *f.* Persona jubilada.

**judo** *m.* Modalitat de lluita, practica da també com a esport, que es basa en l'aprofitament de la força del contrari per a vèncer-lo, desequilibrant-lo o immobilitzant-lo.

**judoka** *m.* i *f.* Persona que practica el judo.

**jugueta** *f.* Joguina.

**juvenil** *adj.* Pertanyent a la joventut. *Els anys juvenils*. *Les obres juvenils de Verdaguer*.

**karate** *m.* Modalitat de lluita, practica da també com a esport, que es basa en cops secs de peus, braços o mans, en els punts més vulnerables del cos.

**karateka** *m.* i *f.* Persona que practica el karate.

**laboral** *adj.* Relatiu o pertanyent al treball. *Contracte laboral*, *jornada laboral*.

**lacar** *v. tr.* Envernissar amb laca.

**lacerna** *f.* Entre els antics romans, capot o mantell més aviat curt, de tela gruixuda, sense mànigues i sovint proveït de caputxa, que es posava sobre la túnica.

**lactància** *f.* Alletament.

**lactant** *adj.* Que lacta. || Que encara mama. || *m.* i *f.* Nodrissó.

**lactar** *v. tr.* Alletar.

**lama** [modificació] *m.* Sacerdot o monjo del budisme tibetà. *Gran lama*, *dalai-lama*.

**landgravi** [en comptes de **landgrave**] [modificació] *m.* Títol usat per alguns prínceps germànics que posseïen terres cedides directament per l'emperador.

**landgraviat** *m.* Dignitat de landgravi. | Territori de la jurisdicció d'un landgravi.

**landgravina** *f.* Muller d'un landgravi.

**lantà** [en comptes de **lantán**].

**lar** *m.* (esp. *pl.*) A la Roma antiga, ca-

dascun dels déus protectors de la casa o de la llar, com a representació de les ànimes dels avantpassats.

**laringòleg -òloga** *m. i f.* Persona versada en laringologia.

**laringologia** *f.* Branca de la medicina que estudia la laringe i les seves malalties.

**legalisme** *m.* Actitud del legalista.

**legalista** *adj. i m. i f.* Partidari d'aplicar rigorosament la llei segons la seva lletra.

**lesbià -ana** *adj. i m. i f.* Natural de l'illa de Lesbos; relatiu o pertanyent a l'illa de Lesbos o als seus habitants. || *f.* Dona homosexual.

**lesbianisme** *m.* Homosexualitat femenina.

**lèsbic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al lesbianisme.

**liberalisme** [modificació] *m.* Principis i doctrines favorables a la llibertat, esp. política o econòmica. | Qualitat de liberal, esp. en política o economia.

**librària** *adj. f.* Dit de la lletra manuscrita emprada especialment en la còpia de llibres.

**lilífiora** [supressió] *cf.* liliíflores.

**lilíflores** *f. pl.* Ordre de monocotiledònies constituït per plantes generalment herbàcies de flors actinomorfes trímeres. | Sing. Un individu d'aquest ordre.

**linotípia** *f.* Art de compondre amb linotip. | Taller amb linotip.

**liofilització** *f.* Acció de liofilitzar.

**liofilitzador -a** *adj.* Que liofilitza. || *m.* Aparell per a liofilitzar.

**liofilitzar** *v. tr.* Congelar ràpidament una substància a una temperatura molt baixa i deshidratar-la després ràpidament al buit.

**liofilitzat -ada** *adj.* Obtingut per liofilització.

**lirisme** [modificació] *m.* Qualitat de líric. *El lirisme de Petrarca.* | Per ext. Inspiració literària o artística de caràcter íntim, subjectiu. | Pejor. Afectació inadequada de l'estil líric.

**llarg** [addició] ... d'una cosa. | *Al llarg de, loc. prep.,* en tota la longitud, l'extensió de. *Al llarg dels anys. Al llarg del corredor.* | *De llarg a llarg ...*

**llarg -a** [addició] ... amb faldilles llargues. | *Posar de llarg,* presentar una dona jova vestida de llarg per primera vegada en una festa celebrada amb aquest fi. | *Os llarg ...*

**llençaire** [modificació] *m. i f.* Llencer.

**llencer -a** [modificació] *m. i f.* Fabricant o venedor de llenços.

**lletxa** *f.* Peix de l'ordre dels perciformes i de la família dels caràngids que pot atènyer els 90 centímetres (*Campogramma glaycos*).

**llevaneu** *adj.* Dit d'una màquina automòbil proveïda de motor amb un dispositiu per a apartar la neu d'una via pública.

**llibertari -ària** *adj. i m. i f.* Partidari de la branca comunista de l'anarquisme.

**llibre** [addició i modificació] ... *no llegeixis més.* | *Libre de butxaca,* llibre de format petit, preu mòdic i tiratge llarg. || Obra reproduïda en forma de llibre. *Ha escrit ...*

**llistat** *m.* Resultat d'operacions efectuades per un ordinador, escrit en paper per una impressora.

**llivell** *m.* Nivell. || Mitjà, allò que serveix per a arribar a un fi.

**lloc** [addició] ... *lloc de parlar.* || Càrrec que algú ocupa. *Hi ha dos llocs d'enginyer vacants. El parlament té un nombre fix de llocs de diputat. Van cobrir tres llocs de treball.* || *Al lloc de, loc. adv. ...*

**llodrigada** *f.* Llorigada.

**llodrigar** *v. intr.* Llorigar.

**llodrigó** *m.* Llorigó.

**llodriguera** *f.* Lloriguera.

**llogaret** *m.* Llogarret.

**llombard** *-a adj. i m. i f.* Relatiu o pertanyent a la Llombardia i als seus habitants. | Natural de la Llombardia.

**llorigada** [en comptes de **lludrigada**].

**llorigar** *v. intr.* Parir la conilla, conillar.

**llorigó** [en comptes de **lludrigó**].

**lloriguera** [en comptes de **lludriguera**].

**lludrigada, lludrigó, lludriguera** [supressió] *cf.* **llorigada, llorigó, lloriguera**.

**llufa**<sup>1</sup> [addició] ... sense estrèpit. || Per anal. Vulg. *Fer llufa*, cremar-se, una bomba, un petard, sense explotar. | Fig. Fallir, no respondre de la manera que hom esperava. *El cap de colla va fer llufa*. || Pet de ...

**locutor** *-a m. i f.* El qui parla. | Esp. El qui, a la ràdio, a la televisió, etc., presenta les emissions, dona les notícies, etc.

**lúdic** *-a adj.* Relatiu o pertanyent al joc.

**macedònia** *f.* Barreja de fruita vària esbocinada, adobada amb sucre i de vegades amb suc de llimona, de taronja, etc., o amb licor.

**maco** *-a adj.* Fam. Bell, bonic. | Per ext. Agradable, simpàtic, eficient, etc. | *Fer el maco*, presumir.

**maçó** *m.* Francmaçó.

**maçoneria** *f.* Francmaçoneria.

**maçònic** *-a adj.* Francmaçònic.

**macrocefàlia** [en comptes de **macrocefalia**] [addició] ... cap. | Fig. *La macrocefàlia barcelonina*.

**madrigal** [addició] ... a una dama. | Composició musical vocal, sobre tema profà, en llengua vulgar, una de les veus de la qual pot ésser substituïda per la d'un instrument. | Per ext. ...

**madrigalejar** *v. intr.* Compondre, cantar madrigals.

**madrigalesc** *-a adj.* Propi del madrigal o referent al madrigal. *La tradició madrigalesca italiana*. | Fig. Amorós, galant. *Frases madrigalesques*.

**madrigalista** *m. i f.* Persona que compon madrigals.

**madrigalístic** *-a adj.* Que es refereix als madrigals. *Escola madrigalística*.

**màfia** *f.* Associació secreta d'origen sicilià que té com a objectiu el control d'activitats econòmiques i polítiques en benefici propi, i que actua mitjançant extorsions, suborns, intimidacions, represàlies, etc. | Per ext. Grup tancat excessivament influent dins del seu ambient.

**mafiós** *-osa adj.* Relatiu o pertanyent a la màfia. | *m. i f.* Membre de la màfia.

**mag** *-a* [addició] *m. i f.* Persona que practica la màgia. | *m.* Individu ...

**magenta** *f.* Varietat de fucsina, que tenyeix de color vermell porpra. | To porpra com el que produeix aquest colorant.

**magià** [supressió].

**magnetòfon** *m.* Aparell d'enregistrament i de reproducció de sons per mitjà de la imantació permanent d'una cinta magnètica.

**magnetosfera** *f.* Part externa de l'atmosfera d'un planeta, dotada d'un camp magnètic.

**magnicida** *m. i f.* Persona que ha comès un magnicidi.

**magnicidi** *m.* Assassinat d'un alt personatge de l'Estat.

**maharajà** (pl. -às) (o **maharaja** [invariable]) *m.* Títol dels prínceps de l'Índia.

**maharaní** [invariable] *f.* Muller del maharajà.

**mahatma** [invariable] *m.* Nom donat, a l'Índia moderna, a persones venerables per llur espiritualitat i saviesa. *El mahatma Gandhi.*

**maionesa** *adj.* Salsa maionesa (o simplement *maionesa f.*), salsa feta batent rovells d'ou amb oli, sal i una mica de llimona o vinagre.

**mal-leolar** *adj.* Relatiu al turmell o al mal·lèol.

**mallot** *m.* Vestit de punt, ajustat al cos, que s'usa per a dansar, banyar-se, etc.

**malviure** *v. intr.* Viure malament.

**mamada** [addició] ... de mamar. || Allò que mama la criatura d'un cop.

**mangosta** *f.* Icnèumon (acc. 1).

**manillar** *m.* Mànc doble col·locat a la part anterior de les bicicletes i motocicletes, que serveix per a agafar-s'hi el ciclista o motorista i per a controlar la direcció.

**manós -osa** [modificació] *adj.* Amanós.

**mantejar** [modificació] *v. tr.* Fer (o donar) la baca.

**maquiavèl·lic, maquiavèl·licament, maquiavel·lisme** [en comptes de **maquiavèlic, maquiavèlicament, maquiavel·lisme**].

**marcapàs** [pl. -assos] *m.* Petit generador d'estímul elèctrics que connectat permanentment al cor n'assegura la contracció i el ritme.

**marcgravi** *m.* Títol donat, en l'antic imperi romano-germànic, als senyors encarregats de governar i d'administrar les províncies frontereres o marques.

**marcgraviat** *m.* Dignitat de marcgravi. | Territori de la jurisdicció d'un marcgravi.

**marcgravina** *f.* Muller d'un marcgravi.

**margenar** *v. tr.* Fer marges (acc. 1).

**marginació** *f.* Acció de marginar o marginar-se; l'efecte. *La marginació de la dona en el dret civil espanyol.*

**marginament** *m.* Marginació.

**marginar** *v. tr.* Deixar o establir marges (en un llibre, en un escrit). || Dins una comunitat social, donar (a algú) un tracte discriminatori i excloent, impedir la plena integració. *La mateixa societat que els explota, els margina.* || Deixar de banda, ometre, evitar de tractar. *Certs problemes foren hàbilment marginats pel president.*

**marginat -ada** [addició] ... de la superfície. || *Adj.* i *m.* i *f.* Que per diverses causes (inadaptació, conducta desviada, rebellió envers el sistema de valors acceptats, immigració, educació, raça, llengua, etc.) no es troba plenament integrat dins una comunitat social i en rep un tracte discriminatori, excloent o repressiu. *Els sectors marginats de la societat.*

**màrketin** *m.* Conjunt de tècniques destinades a perfeccionar un procés de comercialització, per tal de millorar la distribució i venda de productes i serveis.

**masclisme** *m.* Actitud basada en l'atribució de superioritat a l'home sobre la dona.

**masclista** *adj.* Que és partidari del masclisme. | Que denota masclisme. | *m.* i *f.* Persona masclista.

**masoquisme** *m.* Actitud d'aquell a qui el propi sofriment i humiliació provoquen plaer, especialment plaer sexual.

**masoquista** *adj.* Que denota masoquisme. | Afectat de masoquisme. | *m.* i *f.* Persona masoquista.

**massa** [addició] ... *a les masses. Mitjans de comunicació de massa.* || En fís., ...

**massejar** *v. intr.* Ésser excessiu, haver-hi massa d'una cosa.

**mecenatge** *m.* Protecció pròpia del mecenes.

**medievalista** *adj.* i *m.* i *f.* Especialista en estudis medievals.

**megacèfal** -a [modificació] *adj.* Macrocèfal.

**megacefàlia** *f.* Macrocefàlia.

**megalocèfal** -a [modificació] *adj.* Macrocèfal.

**megalocefàlia** [en comptes de **megalocefalia**] [modificació] *f.* Macrocefàlia.

**melonar** *m.* Terreny plantat de meloneres.

**memòria** [addició] ... *de memòria una cosa.* || En cibernetica, dispositiu o circuit que permet l'entrada d'una determinada informació i que és capaç d'enregistrar-la i emmagatzemar-la indefinidament fins al moment d'ésser-ne extreta. || Recordança ...

**memoritzar** *v. tr.* Fixar en la memòria.

**menarquia** *f.* Primera aparició de la menstruació.

**mendastra** [supressió] *cf.* **mendastre.**

**mendastre** [modificació] *m.* Espècie de menta pubescent d'olor desagradable, amb flors blanques o rosades, agrupades en espigues agudes (*Mentha rotundifolia*).

**meningi** -íngia *adj.* Relatiu a les meninges.

**menopàusic** -a *adj.* Relatiu a la menopausa. | Que es troba en la menopausa.

**mentastre** *m.* Mendastre.

**menudista** *m.* i *f.* Detallista.

**mero** *m.* Anfós.

**mesopausa** *f.* Zona límit superior de la mesosfera, que la separa de la termosfera.

**mesosfera** *f.* Regió de l'atmosfera terrestre situada entre l'estratosfera i la termosfera, que s'estén entre uns 50 i uns 80 km d'altitud, i on la temperatura decreix amb l'altitud.

**metralla** [modificació] *f.* Trossos menuts de metall amb què es carregava una peça d'artilleria o un projectil. || Bocins en què es parteixen diversos artefactes proveïts d'una càrrega explosiva interior. || Conjunt de projectils disparats amb arma automàtica.

**metrallador** -a *adj.* Dit de l'arma que metralla. *Fusell metrallador.* | *f.* Arma llarga de foc automàtica, muntada sobre un suport, que pot disparar successivament i ràpidament un gran nombre de projectils.

**metralladora** [supressió] *cf.* **metrallador** -a.

**metrallar** *v. tr.* Sotmetre (un objectiu) als efectes de la metralla (acc. 3).

**metraller** -a *m.* i *f.* Persona que maneja una metralladora.

**metralleta** *f.* Arma de foc automàtica i portàtil que pot disparar a ràfegues o a trets aïllats.

**micosi** *f.* Afecció causada per fongs.

**micòtic** -a *adj.* Relatiu a la micosi.

**microbiologia** *f.* Part de la biologia que estudia els microorganismes.

**microbús** *m.* Autobús de dimensions reduïdes.

**microcefàlia** [en comptes de **microcefalia**].

**microfilm** *m.* Film que conté una sèrie de fotogrames de publicacions, documents, etc.

**microsolc** *m.* Solc d'un disc fonogràfic, més estret que el dels discs primitius, que permet d'encabir un major nombre de solcs en el mateix espai i, per tant, d'enregistrar-hi més sons. || Disc gravat amb microsolc.

**mig** [addició] ... *Una hora i mitja.* | Invariable davant un nom de ciutat, nació, etc. *Ha corregut mig Barcelona. Mig Grècia se n'assabentà. Neva a mig Europa.* || Fig. *A lladre ...*

**mil·lenni** *m.* Període de mil anys.

**miniar** *v. tr.* Miniaturar.

**miniat -ada** *adj.* Miniaturat.

**miniatura** [modificació i addició] *f.* Pintura que il·lustra o decora un còdex. || Pintura molt petita ... un metall, etc. || Fig. Cosa menuda.

**miniaturar** *v. tr.* Fer miniatures (acc. 1) (en un pergami, còdex, manuscrit, etc.).

**miniaturat -ada** *adj.* Que conté miniatures (acc. 1).

**minoritari -ària** *adj.* Que pertany a la minoria.

**miocè** [en comptes de **miocèn**].

**mirallejar** *v. intr.* Brillar vivament com un mirall. *La neu de la congesta miralleja.*

**missil** *m.* Arma autopropulsada dirigida cap a un fitó, normalment amb càrregues nuclears.

**missioner -a** *m. i f.* [en comptes de **missioner m.**] [modificació] Persona enviada en missió religiosa; persona enviada ...

**mitificació** *f.* Acció de mitificar; l'efecte.

**mitificar** *v. tr.* Convertir en mite. | Donar (a alguna persona, cosa o esdeveniment) una importància molt gran.

**mitjà** [addició] ... *mitjans de trans-*

*port. Mitjans de comunicació de massa.* || *Per mitjà de* loc. prep., servint-se de. *Fer-li-ho saber ...*

**modelable** *adj.* Que pot ésser modelat.

**mogut -uda** *adj.* Agitat, inquiet, actiu. *Una mar molt moguda. Un infant mogut.* | Per ext. *Una música moguda.* || Fig. *Anar, estar, mogut, estar excitat sexualment.*

**molà** [supressió] cf. **mular**.

**molibdè** [en comptes de **molibdèn**].

**moreno -a** *adj.* Morè.

**mortificat -ada** *adj.* Sofert (1a acceptació).

**mossarabia** *f.* Comunitat de mossàrabs.

**mossaràbic -iga** *adj.* Pertanyent als mossàrabs, al ritu o als parlars mossàrabs.

**mossarabisme** *m.* Mot o forma d'origen mossàrab.

**mostra** [addició] ... de copiar. || Fracció d'un conjunt d'individus triada de manera que sigui ben representativa, utilitzada per a càlculs estadístics. || En una roba ... inicial. || Exposició.

**motoritzar** *v. tr.* Proveir (alguna cosa) d'un motor mecànic; esp. dotar (alguna cosa) de mitjans de transport automòbil. *Motoritzar el camp. Motoritzar l'exèrcit.* || Fam. *Estar motoritzat*, posseir (un automòbil, etc.) per als desplaçaments propis.

**muladí** *m. i f.* [pl. -ís] Descendent dels hispanogots que renegaren el cristianisme i es feren musulmans.

**mular** [en comptes de **molà**] [modificació] *m.* Peix mular.

**multinacional** *adj.* Relatiu o pertanyent a moltes nacions. | *Empresa multinacional* (o simplement *multinacional f.*), empresa que duu a terme activitats

en diversos països mitjançant inversions directes.

**multisecular** *adj.* Que dura molts segles.

**multitudinari -ària** *adj.* Relatiu a la multitud. | Que reuneix una multitud.

**muntanyisme** *m.* Esport consistent a pujar muntanyes o fer-hi excursions.

**murga** *f.* Cosa que resulta pesada i fastijosa de fer, d'escoltar, de suportar. *Quina murga! No em vinguis amb murgues!*

**murrieria** *f.* Qualitat de murri. | Acció pròpia de murris.

**musicòleg -òloga** *m. i f.* Persona versada en musicologia.

**musicologia** *f.* Estudi de la música des del punt de vista històric, científic, cultural, etc.

**musiu -iva** *adj.* Referent o pertanyent al mosaic.

**nadala** [addició] ... de Nadal. || Felicitació de Nadal.

**naveta** [addició] ... culte. || Monument megalític prehistòric propi de les Balears, que té forma de nau invertida.

**neó** [en comptes de **neón**].

**nero** [modificació] *m.* Anfós.

**neutró** *m.* Partícula elemental sense càrrega elèctrica, de massa gairebé igual a la del protó, i que juntament amb aquest és un constituent dels nuclis atòmics.

**nevera** [addició] ... molt fred. || Frigorífic.

**niló** *m.* Fibra sintètica molt resistent i elàstica.

**nirvana** *m.* [en comptes de **nirvana f.**].

**nival** *adj.* Relatiu o pertanyent a la neu.

**norantí -ina** *adj. i m. i f.* Nonagenari.

**noticiari** *m.* Secció de notícies d'un mitjà informatiu.

**nòtula** *f.* Nota breu.

**nucleal** [modificació] *adj.* Nuclear.

**nuclear** *adj.* Relatiu o pertanyent al nucli. *Energia nuclear.*

**nucli** [modificació] *m.* Part o massa central d'alguna cosa. || En biologia, orgànul cel·lular essencial per a funcions de la cèl·lula com la reproducció i la síntesi de proteïnes. || En física i química, la part central de l'àtom, carregada positivament, que conté gairebé tota la massa atòmica i que està constituïda per protons i neutrons, excepte en l'hidrogen, que només ho està per protons. || Grup primitiu al voltant del qual vénen a agrupar-se més elements. || Lloc on es concentren coses, persones, activitats, etc. *Nucli urbà. Nucli industrial.* || Grup d'individus amb una especial cohesió social, ideològica, política, etc. *Nucli de resistència.*

**numerador -a** *adj.* Que numera. || *m.* Aparell emprat per a numerar. || *m.* El terme ...

**nummulit** [en comptes de **numúlit**].

**numúlit** [supressió] cf. **nummulit**.

**nutrient** *adj.* Que nodreix bé. || *m.* Allò que serveix per a nodrir.

**nyora** *f.* Varietat de pebrot.

**nyu** [en comptes de **gnu**].

**obeir** [addició] ... no pair bé. || *Intr.* Esdevenir-se, una cosa, en virtut de tal o tal causa. *Això obeeix a lleis molt complicades. El curs del riu obeeix a una orografia molt complexa.*

**objector -a** *m. i f.* Persona que objecta. | *Objector de consciència*, aquell que es nega a obeir una llei, especialment la de complir el servei militar, a causa de les seves conviccions.

**odiern** [supressió] cf. **hodiern**.

**odògraf** [supressió] cf. **hodògraf**.

**odòmetre** [supressió] cf. **hodòmetre**.  
**oligocè** [en comptes d'**oligocèn**].

**oligofrènia** *f.* Deficiència mental congènita o adquirida.

**oligofrènic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'oligofrènia. | *Adj.* i *m.* i *f.* Que pateix d'oligofrènia.

**oncòleg -òloga** *m.* i *f.* Metge que es dedica a l'oncologia.

**oncologia** *f.* Branca de la patologia que tracta dels tumors.

**oncològic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'oncologia.

**oníric -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al somni.

**operístic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'òpera.

**ordinador** *m.* Màquina electrònica que permet el tractament automàtic de la informació, l'obtenció de dades noves i l'emmagatzemament en una memòria magnètica.

**organigrama** *m.* Representació esquemàtica dels diferents elements d'una empresa o organització, amb les seves funcions i la relació que hi ha entre ells.

**organisme** [addició] ... *o microorganisme*. || Conjunt de persones constituït amb una finalitat concreta.

**orgànul** *m.* En citologia, constituent ben diferenciat i amb funció definida d'una cèl·lula.

**orló** *m.* Fibra tèxtil sintètica.

**oscil·lògraf** *m.* Aparell que enregistra gràficament un fenomen oscil·latori. | *Oscil·loscopi*.

**oscil·lòmetre** *m.* Aparell per a mesurar les oscil·lacions de volum de les parets arterials.

**oscil·lometria** *f.* Determinació de la pressió arterial per mitjà de l'oscil·lòmetre.

**oscil·loscopi** *m.* Aparell que enregistra

tra en una pantalla fenòmens físics variables en el temps.

**ouaire** *m.* i *f.* Ouetaire.

**oxíton** [modificació] *adj.* Que té l'accent en la darrera síl·laba. | *m.* ...

**ozó** [en comptes d'**ozon**].

**pacifisme** [modificació] *m.* Doctrina i moviment que aspira a la pau, a suprimir la guerra com a mitjà de resoldre els conflictes.

**pacifista** [modificació] *adj.* i *m.* i *f.* Partidari del pacifisme.

**pagès -esa** [modificació] ... *bona*. || *Adj.* Relatiu o pertanyent als pagesos. *Costums pagesos. Té un aire tot pagès. || Fer el pagès* ...

**paisatge** [addició] ... d'un indret natural. || Aspecte particular d'una regió determinada segons les seves característiques físiques, humanes, biològiques, ètniques, etc. *Paisatge industrial. Paisatge desèrtic. Paisatge alpi. Paisatge mediterrani*.

**paisatgístic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al paisatge.

**pàl·lia** *f.* Tela blanca rectangular amb què hom cobreix el calze durant la missa.

**pallissa**<sup>2</sup> [addició] ... assots, etc. || *Fig.* Derrota contundent.

**palmellada** *f.* Cop donat amb el palmell.

**panegal** [supressió] cf. **penegal**.

**pantalla** *f.* Pàmpol de certes menes de llum. || Superfície metàl·lica que fa de defensa contra el foc o una forta reverberació. || Part d'un instrument o aparell destinada a impedir que certs agents físics (òptics, elèctrics, magnètics, etc.) afectin objectes que convé de sostreure a llur acció. || Superfície de matèria tèxtil o plàstica damunt la qual es projecta una imatge, tal com una fotografia, di-

buix o pel·lícula cinematogràfica, per mitjà d'una llanterna, d'un projector cinematogràfic o d'un altre aparell semblant. || El cinema com a art. || Superfície fluorescent d'un tub de raigs catòdics sobre la qual es forma una imatge. *La pantalla d'un televisor, d'un oscil·loscopi, d'un ordinador.* || Persona o cosa que serveix per a ocultar-ne o protegir-ne una altra.

**pantaló** [en comptes de **pantalon**] *m.* Peça de vestir que cobreix el tronc de la cintura per avall i, separadament, cada cama fins als peus o fins a una alçària qualsevol (usat generalment en plural); calces.

**pantalon** [supressió] cf. **pantaló**.

**paona** *f.* Peix teleosti de 25 a 30 centímetres de llarg (*Chelidonichthys cuculus*).

**papir** [en comptes de **papirus**].

**papiròleg -òloga** *m. i f.* Persona que es dedica a la papirologia.

**papirologia** *f.* Ciència que estudia els papirs (acc. 2).

**paracaigudisme** *m.* Activitat de llançar-se amb paracaigudes amb finalitat bèl·lica, esportiva, etc.

**parasceve** [modificació] *f.* Dia que precedeix el sàbat. || En la tradició cristiana, divendres sant.

**pariatge** *m.* Règim pel qual la jurisdicció reial i una de senyorial jutjaven i governaven alternativament en un territori. | Document en què és establert aquest règim. || Ant. Organització en defensa de les ciutats i viles del litoral encarregada de netejar de corsaris les mars catalanes. | *Dret de pariatge*, impost que gravava les mercaderies que entraven i sortien per mar destinat inicialment a sufragar les despeses d'aquesta organització.

**paritari -ària** *adj.* Basat en la paritat

d'elements. *Una comissió paritària.*

**pàrking** *m.* Aparcament (acc. 2).

**parler -a** [modificació] *adj.* Enraonador, xerraire.

**parleria** [modificació] *f.* Qualitat de parlar. || Manera característica de parlar una llengua.

**paroxíton** [modificació] *adj.* Que té l'accent en la penúltima síl·laba. | *m.* ...

**parròquia** [addició] ... els fidels, d'una parròquia. | En determinades contrades, unitat administrativa rural. || Conjunt de ...

**partícula** [addició] ... prefix. || *Partícula elemental*, en física, cadascun dels constituents últims de la matèria, amb càrrega elèctrica o sense, considerats els ens físics més petits i més senzills.

**parvulari** *m.* Centre en què s'imparteix ensenyament a infants en l'etapa precedent a l'educació primària.

**passerell** [addició] ... groguenc. || Fig. Nou o aprenent en alguna activitat. *Aquest esquiator encara és un passerell.*

**pasteurització** *f.* Acció de pasteuritzar; l'efecte.

**pasteuritzar** *v. tr.* Sotmetre (un líquid) a temperatures altes, però més suaus que per a l'esterilització, per tal de destruir-ne els gèrmens patògens.

**pebrera** [addició] *f.* Pebrot. || Vas ...

**pebrina** *f.* Bitxo. | Pebrot.

**pebrot** [addició] ... *aragonensis*. || Vulg. Testicles. *Quins pebrots!*

**pediatre -a** *m. i f.* Especialista en pediatria.

**peix** [addició] ... semblant a un mar-tell. || *Peix mular* (o simplement *mular*), cetaci semblant al dofí (*Tursiops tursio*). || *Peix rei* ...

**penedesenc -a** *adj. i m. i f.* Natural del Penedès; pertanyent al Penedès o als seus habitants.

**penegal** *m.* Peix teleosti semblant a l'escòrpora, de 20 a 30 centímetres de llarg (*Helicolenus dactylopterus*).

**penicil·lina** *f.* Substància obtinguda dels cultius d'alguns fongs del gènere *Penicillium*, activa contra molts bacteris.

**penis** *m.* Òrgan masculí erèctil que serveix per a la còpula i la micció, situat davant la sínfisi del pubis.

**peona** [supressió] *cf.* **paona**.

**peralt** *m.* En algunes voltes, arcs, etc., allò que excedeix el semicercle. || En una corba de carretera, via fèrria, etc., diferència d'alçada entre els costats.

**peraltar** *v. tr.* En una volta, arc, etc., donar més alçada que la corresponent al semicercle. || Donar més alçada a la part exterior d'una corba en una carretera, via fèrria, etc.

**percentual** *adj. i f.* Referent o relatiu al tant per cent.

**perdut -uda** *adj. i m. i f.* Perdulari, perdís.

**perló** *m.* Fibra tèxtil sintètica.

**perruquer -a** *m. i f.* [en comptes de **perruquer** *m.*] [modificació] Persona que té ...

**pes** [addició] ... *la capsula dels pesos*. | Peça molt pesada usada en exercicis gimnàstics.

**pesadura** *f.* Acció pesada, que molesta.

**pesquer -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a la pesca. *Sector pesquer. Indústria pesquera.*

**petarc** [modificació] *m.* Peix teleosti de 8 a 12 centímetres de llarg (*Symphodus rostratus*).

**petard** *m.* Petarc.

**petjapapers** *m.* Objecte pesant que s'usa, posant-lo damunt uns papers, per impedir que es dispersin o el vent se'ls endugui.

**peu** [addició] ... *Una nota al peu de la pàgina*. | *Peu d'impremta*, indicacions tipogràfiques, principalment de lloc i any de publicació, que figuren generalment a la part inferior de la portada d'un llibre. | *Peu de gravat*, llegenda, generalment posada a la part baixa d'un gravat. | *El peu d'una perpendicular* ...

**pimpoll** [supressió].

**pinta** *m. i f.* Pop. Persona capaç de fer malifetes o que en fa habitualment (sovint acompanyat de l'adjectiu *mala* o, irònicament, *bona*). *Quin pinta! És un mala pinta*. | *Adj.* *És una criatura bastant mala pinta*. || *f.* Aspecte. *Tenir, o fer, mala pinta*, tenir mal aspecte, no semblar cosa bona.

**pintallavis** *m.* Cosmètic en forma de barreta per a pintar els llavis.

**piròman -a** *m. i f.* Persona que pateix piromania.

**piromania** *f.* Tendència morbosa a provocar incendis o a presenciar-los.

**pispa** *m. i f.* Fam. Lladre.

**pitjapapers** *m.* Petjapapers.

**placa** [addició] ... prova negativa. | Disc (acc. 6). || En med., taca ...

**planificació** *f.* Acció de planificar; l'efecte.

**planificar** *v. tr.* Formar el pla o projecte (d'una activitat o d'un conjunt d'activitats). *El Departament d'Agricultura ha planificat la repoblació forestal*.

**plàstic** [addició] ... fàcilment. *Argila plàstica*. || *Matèria plàstica, material plàstic*, o simpl. *plàstic*, *m.*, substància sintètica, modelable en algun estadi de la seva formació, que s'utilitza en la fabricació de diversos objectes com a sucedani de matèries naturals. || *m.* Explosiu de consistència blana, de mitjana potència, molt destructiu, que actua per

mitjà d'un detonador i pot ésser aplicat directament o dividit amb les mans.

**plastificant** *adj.* Que plastifica. || *m.* Producte que, afegit a una matèria, n'augmenta la plasticitat.

**plastificar** *v. tr.* Recobrir (una superfície) amb plàstic o impregnar amb plàstic (alguna cosa). || Afegir un plastificant (a alguna matèria).

**platejar** *v. tr.* Argentar.

**pliocè** [en comptes de **pliocèn**].

**pluriocupació** *f.* El fet d'exercir més d'una ocupació al mateix temps.

**pluripartidisme** *m.* Coexistència de diversos partits d'ideologies diferents dins d'un marc polític legal.

**pneumàtic -a** [modificació] ... que conté aire. || *m.* Revestiment perifèric de les rodes d'un vehicle, generalment de cautxú, que conté aire a pressió, bé directament, bé dins una cambra inflable. || *f.* La part ...

**podium** *m.* Cadafal, esp. plataforma on actua el director d'una orquestra, un animador d'una festa, un orador, on és presentat el vencedor d'una prova esportiva, etc.

**podòleg -òloga** *m. i f.* Especialista en malalties dels peus.

**podostemonàcies** [en comptes de **podostemàcies**].

**polifacètic -a** *adj.* Que té diverses facetes. | Esp., dit de la persona que destaca en camps diferents, que té diverses aptituds.

**polp** *m.* Pop.

**popa** *f.* Mamella.

**popar** [addició] *v. tr.* Mamar. | Xuclar.

**porrat** *m.* Petita fira, principalment de llepolies, que se celebra, en determinades diades tradicionals, en localitats valencianes. || Berena festiva.

**portabombetes** *m.* Peça cilíndrica de

metall dins la qual s'encaixa o es cargola una bombeta.

**portaequipatge** *m.* Compartiment d'un vehicle destinat a portar l'equipatge.

**portaveu** [modificació i addició] *m. i f.* Persona que, per la seva autoritat, porta la veu d'una escola, secta, partit, etc. || *m.* Òrgan, diari, revista, etc., d'una escola, secta, partit, etc. || Instrument ...

**porticat -ada** *adj.* Que té porxos.

**posar** [addició] ... *que sigui veritat.* || *Posat que*, loc. conj., en el cas que. *Ho faré, posat que hi estigui d'acord. Posat que vingui, que no ho crec.*

**possessió** [addició] ... *a l'Àfrica.* || Propietat rústica amb casa.

**possibilisme** *m.* Política que té per objectiu de portar a terme només les reformes que hom creu immediatament practicables, no sense renúncia a la ideologia pròpia.

**possibilista** [modificació] *adj.* Pertanyent o relatiu al possibilisme. | *m. i f.* Persona que defensa o practica el possibilisme.

**post** [addició] ... *planxar.* | Lleixa. *La post de l'armari.* | *La post del pit* ...

**pòster** *m.* Cartell de contingut primordialment decoratiu.

**potenciar** *v. tr.* Dotar de més força. | Fomentar.

**preceptor -a** *m. i f.* [en comptes de **preceptor** *m.*] [modificació] Persona que ensenya, esp. persona que està encarregada de ...

**predel·la** *f.* Bancal d'un retaule.

**prematrimonial** *adj.* Anterior al matrimoni. *Relacions prematrimonials. Certificat mèdic prematrimonial.*

**premonició** *f.* Pressentiment.

**prenatal** *adj.* Anterior al naixement. *Un traumatisme, una infecció prenatal.*

**pressupostari** -ària *adj.* Relatiu o pertanyent al pressupost.

**prest** *adv.* Aviat.

**príncep** [modificació] ... *dels apòstols.* [Supressió de la resta de l'article.]

**prínceps** Edició *prínceps*, la primera edició d'un llibre.

**problemàtic** -a [addició] ... que reïxi. || *f.* Conjunt de problemes que planteja un afer, una doctrina, una ciència, etc.

**programa** [addició] ... partit, etc. || En informàtica, conjunt d'instruccions codificades que hom introdueix en un ordinador per tal que realitzi determinades operacions.

**programació** *f.* Acció de programar; l'efecte.

**programador** -a *m. i f.* En informàtica, persona que programa.

**programar** *v. tr.* Projectar (acc. 2). || *Intr.* En informàtica, elaborar programes.

**proliferar** *v. intr.* Créixer en nombre.

**prospectiva** *f.* Conjunt sistematitzat de conjectures sobre l'evolució futura de la humanitat, fetes per mitjà d'hipòtesis i amb la finalitat de preveure els canvis que s'esdevindran i de preparar-s'hi amb unes actuacions congruents.

**protó** *m.* Partícula elemental idèntica al nucli de l'àtom d'hidrogen, que junt amb els neutrons és un constituent de tots els altres nuclis atòmics i que porta una càrrega elèctrica positiva.

**protocol·lari** -ària *adj.* Propi del protocol. | Que observa estrictament el protocol.

**provar** [addició] ... *no és veritat.* || *Intr.* *Provar alguna cosa (bé) a algú*, resultar-li beneficiosa, fer-li bé, anar-li bé. *Aquest viatge li ha provat molt.* *l'estiu prova (bé) a tothom.* | *Esp.* *Provar (bé) els aliments*, assentar-se bé, fer profit. ||

*No provar (o provar malament)*, resultar dolent, perjudicar. *Aquesta feina no li prova.*

**psicoanàlisi** *f.* Mètode d'exploració i tractament dels processos psíquics profunds, basat en l'anàlisi de les tendències afectives reprimides.

**psicoanalista** *m. i f.* Persona versada en la psicoanàlisi.

**psicoanalític** -a *adj.* Referent o pertanyent a la psicoanàlisi.

**psicoanalitzar** *v. tr.* sotmetre a examen o tractament psicoanalític.

**psicòpata** *m. i f.* Persona afectada de psicopatia.

**psicopatia** *f.* Malaltia psíquica en general. || Desviació psíquica congènita que condueix a actituds antisocials.

**psiquiatre** -a *m. i f.* [en comptes de *psiquiatre m.*].

**publicitari** -ària *adj.* Relatiu o pertanyent a la publicitat (acc.2). *Una campanya publicitària.* *Art publicitari.*

**publicitat** [modificació] ... *Eviteu la publicitat.* || Tècnica aplicada als mitjans de comunicació de massa amb l'objecte d'induir el públic a determinats comportaments comercials, polítics, morals. *La publicitat fa créixer el consum.* | Manifestacions concretes d'aquesta tècnica. *Les pàgines de publicitat sostenen la revista.*

**puça** [addició] ... *Pulex irritans.* | *Puça d'aigua*, petitíssim crustaci d'aigua dolça (gèn. *Daphnia*). ...

**puntual** [addició] ... *un quart de nou.* || Precís i concret. *Informe puntual.* || Que concerneix un punt o aspecte. *Prengunta puntual.*

**púrria** *f.* Gentalla.

**purrialla** *f.* Púrria.

**pus** *adv.* Més.

**quadratriu** [en comptes de *quadratiu*].

**qualcú** *pron.* Algú.

**qualcun -a** *adj.* Algú, alguna.

**qualificació** [addició] ... qualificar. | Nota obtinguda en una prova, examen, etc.

**qualificar** [addició] ... *una tal conducta*. | Posar nota (a un examen o treball). | *Pron.* En competicions esportives, superar una prova eliminatòria i passar a la següent. || Revestir ...

**quarantí -ina** *adj. i m. i f.* Quadrage-nari.

**quartó** *m.* Cadascun dels cinc districtes jurisdiccionals en què fou dividida Eivissa fora murs de la vila.

**racionament** *m.* Acció de racionar; l'efecte.

**racionar** [addició] ... *el vi*. || Sotmetre (els articles de primera necessitat), en cas d'escassetat, a una distribució establerta per l'autoritat.

**racisme** *m.* Actitud basada en la creença en la inferioritat d'unes races o ètnies humanes respecte a les altres, en virtut de la qual se'n justifica la discriminació, segregació social, explotació econòmica, etc.

**racista** *adj.* Que denota racisme. | Que practica el racisme. | *m. i f.* Persona racista.

**radicalització** *f.* Acció de radicalitzar o de radicalitzar-se.

**radicalitzar** *v. tr.* Fer més radical. | *Pron.* Tornar-se més radical.

**radiòleg -òloga** *m. i f.* Metge especialista en radiologia.

**radiologia** [addició] ... radioactivitat. | Estudi de les aplicacions mèdiques dels raigs X o altres formes de radioactivitat.

**ràfega** [addició] ... *de llum*. || Successió ràpida de trets d'arma automàtica. *Una ràfega de metralladora*.

**rajà** [modificació] (*pl. -às*) (o *raja* [invariable]) *m.* Príncep indi. | Per ext. Noble indi.

**ramal** *m.* Tros de corda lligat al mussell, a les morralles, d'una bèstia, per a menar-la. || Branc (*acc. 2*).

**rani** [invariable] *f.* Muller del rajà.

**raptor -a** *m. i f.* [en comptes de **raptor m.**] [modificació] Persona que ...

**raticida** *m.* Producte per a matar rates i ratolins.

**reactivar** *v. tr.* Tornar a activar.

**reafirmar** *v. tr.* Tornar a afirmar. | *Pron.* Mantenir-se en una posició.

**reconversió** *f.* Adaptació d'una estructura econòmica, política, cultural, etc., a noves condicions econòmiques, tècniques, socials, etc. *La reconversió de la indústria tèxtil*. || Adscripció a una nova activitat professional. *La reconversió dels obrers metal·lúrgics*.

**reconvertir** *v. tr.* Tornar a convertir. || Sotmetre a una reconversió.

**reestructuració** *f.* Acció de reestructurar; l'efecte.

**reestructurar** *v. tr.* Tornar a estructurar. || Estructurar de nou.

**relat** *m.* Relació de fets reals o imaginaris; efecte de relatar.

**remença** [addició] ... en metàl·lic. | *m.* Home de remença.

**repetitiu -iva** *adj.* Que es repeteix contínuament. | Que conté repeticions.

**repòrter** *m. i f.* [en comptes de **repòrter m.**] [modificació] Persona que ...

**reptador -a** [modificació] *adj.* Que repta o desafia. | *m. i f.* Persona reptadora.

**rere** *adv.* Rera.

**reserva** [addició] ... *un militar a la reserva*. || En alguns països colonitzats, territori reservat als aborígens, que hi resideixen segons un estatut especial.

*Les reserves índies del Canadà.* || *Reserva zoològica*, territori en el qual els animals viuen protegits i en llibertat.

**retransmetre** *v. tr.* Difondre des d'una emissora de ràdio o televisió (una emissió procedent d'un altre lloc o d'una altra emissora).

**retransmissió** *f.* Acció de retransmetre.

**revaluació** *f.* Acció de revaluar; l'efecte.

**revaluar** *v. tr.* Elevar el valor (d'una unitat monetària) en relació amb les dels altres estats.

**rial** *m.* Rieral.

**ribera** *f.* Terra pròxima al riu o al mar. | *Arbre de ribera*, que creix vora un riu. || Vall, conca.

**romanística** *f.* Estudi de les llengües romàniques i de les seves literatures.

**romesco** *m.* Salsa feta amb nyores i d'altres ingredients, que serveix com a condiment d'un plat, principalment de peix.

**rosa** [modificació] ... *al cap.* || Rubèola. || Xarampió.

**rubèola** *f.* Malaltia contagiosa més benigna que el xarampió, caracteritzada per l'aparició de clapes rosades a la pell.

**rutija** *f.* Aspror a la laringe causada per l'acumulació de mucositats.

**safareig** [modificació] *m.* Receptacle gran, en general de parets d'obra i de forma rectangular o circular, utilitzat per a omplir-lo d'aigua que serveix ordinàriament per a regar. || Rentador. *Omplir, buidar, el safareig. Un safareig públic.* || Fig. fam. Xafardeig.

**saharià -ana** *adj. i m. i f.* Natural del Sàhara; pertanyent al Sàhara o als seus habitants. || *f.* Peça d'abric lleugera, generalment curta, amb butxaques i cinyell.

**salarial** *adj.* Relatiu o pertanyent al salari. *Compensació salarial. Augment salarial.*

**sallent** *m.* Salt d'aigua, cascada.

**sandvitx** [modificació] *m.* Entrepà.

**sard** [modificació] *m.* Sarg.

**sarg** *m.* Peix teleosti de deu a vint-i-cinc centímetres de llarg (*Diplodus sargus*).

**sec -a** [addició] ... *Fer sec.* || *f. pl.* Pop. Mongetes seques. || *En sec* ...

**sectorial** *adj.* Relatiu o pertanyent a un sector.

**segregacionisme** *m.* Doctrina o programa polític favorable a la segregació per motius ètnics, religiosos, lingüístics, etcètera.

**segregacionista** *adj. i m. i f.* Relatiu o pertanyent al segregacionisme. | Que practica o defensa el segregacionisme. *Partit segregacionista. Govern segregacionista.*

**segregar** [addició] ... de les altres. || Separar de la massa del país (grups ètnics, religiosos o lingüístics diferenciats) aplicant-los una legislació especial, sovint desfavorable, respecte a la que és aplicada als altres ciutadans. || Secretar.

**seguretat** [addició] ... *molla de seguretat.* || *Seguretat social*, conjunt d'estructures, de normes i d'activitats per mitjà de les quals l'administració pública ofereix al ciutadà assistència en cas de malaltia, de desocupació, etc.

**seixantí -ina** *adj. i m. i f.* Sexagenari.

**selectiu -iva** *adj.* Que selecciona. | En electrònica, que posseeix selectivitat. *Receptor selectiu.*

**selló** [addició] ... en una cadira. | Seient de bicicleta, de motocicleta, etc. || Cadascun dels feixos ...

**selvatà -ana** *adj. i m. i f.* Natural de la comarca de la Selva; relatiu o perta-

nyent a la Selva o als seus habitants.

**senador -a** [modificació] *m. i f.* Membre ...

**senyalització** *f.* Acció de senyalitzar; l'efecte.

**senyalitzar** *v. tr.* Proveir (una pista, un camí, etc.) d'un conjunt de senyals o indicacions per a orientació dels qui hi transiten.

**sereny -a** *adj.* Vigorós, molt sa, que no es corromp. *Uns préssecs serenys.*

**serrà -ana²** *adj. i m. i f.* Relatiu o pertanyent a la serra. | Que viu a la serra. || Natural de la comarca dels Serrans; relatiu o pertanyent a aquesta comarca o als seus habitants.

**setantí -ina** *adj. i m. i f.* Septuagenari.

**sexe** [addició] ... *d'ambdós sexes.* || Parts sexuals; òrgans genitals externs.

**sexòleg -òloga** *m. i f.* Persona versada en sexologia.

**sexologia** *f.* Ciència que tracta de la sexualitat, del comportament sexual i de les seves diferents manifestacions.

**sexològic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a la sexologia.

**sexual** [modificació] *adj.* Relatiu o pertanyent al sexe. *Òrgans sexuals. Reproducció sexual.* | Que té sexe, que és mascle o femella. || En bot., ...

**sexualitat** [modificació] *f.* Conjunt de fenòmens sexuals o lligats al sexe. | Manera de comportar-se respecte a l'instint sexual i a la seva satisfacció.

**sexuat -ada** *adj.* Sexual (acc. 2).

**sigla** [addició] ... inscripcions, etc. || Lletra o lletres inicials d'un o més mots (noms d'associacions, d'empreses, de publicacions, d'instruments, etc.) usades com a abreviatura.

**silenciador** *m.* Dispositiu que serveix per a esmorteir el soroll d'un tret, d'un

motor, dels gasos d'escapament d'un motor, etc.

**silenciar** *v. tr.* No esmentar (una cosa).

**silicona** *f.* Qualsevol dels diversos compostos químics de caràcter orgànic que contenen molècules de silici, que donen substàncies amb propietats aïllants i antitèrmiques, de diverses utilitzacions.

**simpatitzant** *m. i f.* Persona que simpatitza amb un partit, doctrina política, idea, etc.

**sionisme** *m.* Moviment polític i religiós encaminat a l'establiment d'un estat jueu a Palestina i a la seva consolidació.

**sionista** *m. i f.* Partidari del sionisme. | *Adj.* Relatiu o pertanyent al sionisme.

**sisme** *m.* Terratrèmol. *Sisme submarí.*

**siular** (i derivats) *V. xiular.*

**snob** (i derivats) [Supressió] cf. **esnob.**

**sobredosi** *f.* Dosi excessiva d'un medicament, d'una droga, etc.

**sobrevalorar** *v. tr.* Valorar en més del que val.

**sobrevingut -uda** *adj.* Dit dels parents per afinitat. *Oncle sobrevingut.*

**sobrevolar** *v. tr.* Volar per sobre (d'un lloc).

**socorrisme** *m.* Conjunt de tècniques de tipus pràctic i terapèutic destinades a prestar auxili a accidentats o gent en perill.

**socorrista** *m. i f.* Persona versada en socorrisme.

**solàrium** *m.* Lloc a propòsit per a prendre-hi el sol.

**soldat** [addició] ... govern. || Militar *El general va donar la seva paraula de soldat* | *Esp.* Militar sense graduació. *Oficials i soldats barrejats ... de cavall.* | *Fer el soldat*, fer el servei militar. || *Fig.* *Soldats de la llibertat.*

**sonall** [addició] ... o sonalles. || m. Jo-guina per a infants menuts que dins un recipient tancat conté boletes o granets que, en sacsejar-la, produeixen un soroll insistent.

**sorbet** m. Gelat poc consistent aro-matitzat amb licors, amb suc de fruita, etc.

**sorbitol** [en comptes de sorbita].

**sortir** [addició] ... Tenir sortida. || Pron. *Sortir-se algú amb la seva*, aconseguir algú allò que es proposava [cal suprimir l'exemple *Sortir-se algú sempre amb la seva* de l'acc. 5]. | *Sortir-se'n*, salvar-se, algú, de compromisos, dificultats, entrebancs, etc. que el destrenyen, sortir airós d'una empresa difícil, desistir-se'n. *La seva situació era difícil, però se'n va sortir molt bé*.

**subdesenvolupament** m. Estat d'endarreriment econòmic i social d'un país o regió respecte als països industrialitzats.

**subdesenvolupat -ada** adj. Que és en situació de subdesenvolupament.

**subestimar** v. tr. Valorar en menys del que val.

**subsidiència** [modificació] f. Desaparició gradual d'una malaltia o d'alguns dels seus fenòmens crítics. || Abaixament lent de la crosta terrestre pel pes dels sediments.

**sucursalisme** m. Actitud de dependència d'organitzacions polítiques, socials, culturals, etc., d'una comunitat nacional respecte de centres de decisió exteriors.

**sucursalista** adj. Relatiu o pertanyent al sucursalisme. | m. i f. Persona que practica el sucursalisme.

**sueu -eva** adj. Pertanyent a un poble germànic que envaï una part de la Península Ibèrica durant el segle V. | m. i

f. Individu d'aquest poble.

**sulfamida** f. Substància química sintètica derivada d'una sulfonamida, emprada en medicina per les seves propietats antimicrobianes.

**sulfonamida** f. Amida d'un àcid sulfònic.

**supersònic -a** adj. Més ràpid que el so. *Velocitat supersònica. Avió supersònic*.

**suplència** f. Acció de suplir. | Funció del suplent.

**tallafoc** m. Franja de terreny que es deixa sense plantes per evitar l'eventual propagació del foc. | Paret gruixuda que divideix un edifici o el separa d'un altre, que serveix per evitar que, si hi ha foc, es propagui d'una banda a l'altra.

**tant** [addició] ... *no en saben res*. | *Tant si com no*, costi el que costi, de tota manera, tant si es vol com si no. | *Tant és ...*

**taquicàrdia** f. Acceleració del ritme del cor.

**targeta** [modificació i addició] ... la seva visita, etc. | Full de cartolina que porta imprès ... peça de roba, etc. | Petit full de cartolina o de material plàstic amb què hom pot acreditar una determinada qualitat personal (soci d'una entitat, alumne d'una facultat, títol professional, etc.). *Targeta d'estudiant. Targeta de lector*. || *Targeta postal* ...

**taula** [addició] ... *de xocolata*. || Monument megalític prehistòric propi de Menorca, consistent en una gran pedra clavada verticalment a terra amb una altra pedra col·locada horitzontalment al damunt. || Fig. Llista ...

**taxista** m. i f. Persona que té per ofici conduir taxis.

**teginat** m. Encreuament de bigues i motlures en un sostre, en una volta,

etc., formant compartiments quadrats, poligonals. || Sostre (acc. 1).

**telecomunicació** *f.* Transmissió, emissió o recepció d'informacions de qualsevol natura per sistemes electro-magnètics.

**teledirigit -ida** *adj.* Dirigit a distància.

**telefonada** *f.* Acció de telefonar.

**telefonar** [addició] *v. intr i tr.* Intr. Establir comunicació telefònica amb algú o amb algun indret. *He telefonat al meu germà. Van telefonar a París.* | Activar els mecanismes per establir comunicació telefònica. *Han telefonat a l'oficina, però no responia ningú.* || Tr. Dir quelcom ...

**telespectador -a** *m. i f.* Espectador de la televisió.

**teletip** *m.* Aparell de telegrafia ràpida que, mitjançant un teclat semblant al de les màquines d'escriure, permet la transmissió i la recepció simultània de missatges en caràcters d'escriptura usuals.

**telex** *m.* Sistema de telegrafia ràpida basat en l'ús del teletip. | Missatge enviat per aquest sistema.

**tel·luri** [en comptes de **tel·lur**].

**tendur** *m.* Taula tapada de roba sota la qual es posa el braser.

**tennis, tennista** [en comptes de **tenis, tenista**].

**tensió** [addició] ... potencial elèctric. | *Tensió arterial*, pressió de circulació de la sang.

**tequila** *m.* Beguda alcohòlica pròpia de Mèxic, obtinguda a partir d'una mena d'atzavara conreada.

**tercermundista** *adj.* Relatiu o pertanyent al tercer món. | Propi del tercer món.

**tergal** (Marca registrada) Fibra tèxtil sintètica seca i lleugera.

**termonuclear** *adj.* Relatiu a les reac-

cions de fusió nuclear que es provoquen per mitjà de temperatures altíssimes.

**termopausa** *f.* Zona límit superior de la termosfera, que la separa de l'exosfera.

**termosfera** *f.* Regió de l'atmosfera terrestre situada entre la mesosfera i l'exosfera, que s'estén entre uns 80 i uns 450 km d'altitud, i on la temperatura augmenta amb l'altitud i arriba a depassar els mil graus centígrads.

**terrari** *m.* Instal·lació adequada per a mantenir-hi vius i en les millors condicions certs animals com rèptils, amfibis o artròpodes.

**terràrium** *m.* Terrari.

**terrorista** *m. i f.* [en comptes de **terrorista** *m.*] [modificació] Persona que afavoreix ...

**tibetà -ana** *adj. i m. i f.* Natural del Tibet, pertanyent al Tibet o als seus habitants. || *m.* Llengua tibetana. | *Adj.* Pertanyent a la llengua tibetana.

**tigressa** *f.* Femella del tigre.

**tinell** [modificació] *m.* Ant. Moble de luxe destinat a guardar i a exposar les vaixelles dels grans senyors que era posat generalment a les sales de recepció. || Escudeller.

**tirapits** *m.* Trajecte costerut, pujada tirosa. *Aquell tirapits no s'acabava mai.*

**tirós -osa** *adj.* Brusc i costerut (aplicat a les pujades). || Estireganyós.

**titulat -ada** *adj.* Que posseeix un títol professional. *Un professor titulat. Una infermera titulada.*

**tomar<sup>2</sup>** *v. tr.* Fer caure, enderrocar.

**topònim** *m.* Nom de lloc.

**totalitari -ària** *adj.* Relatiu o pertanyent al totalitarisme. | Partidari del totalitarisme.

**totalitarisme** *m.* Sistema polític que reuneix en mans d'un grup o partit tots

els poders de l'Estat, no permet l'actuació d'altres partits, imposa la seva ideologia en tots els ordres de la vida del país i negligeix els drets humans en profit de la raó d'Estat.

**toxicòman** -a *m. i f.* Drogoaddicte.

**toxicomania** *f.* Drogoaddicció.

**tràbea** *f.* Mantell blanc amb bandes de porpra, usat pels grans dignataris de la Roma antiga.

**tractament** [addició] ... *l'àcid sulfúric*. || *Tractament de textos*, en informàtica, execució d'una sèrie d'operacions que permeten introduir un text en un sistema informàtic, sotmetre'l a reorganitzacions i imprimir-lo. || Títol de cortesia ...

**tractar** [addició] ... a l'acció d'aquest. || En informàtica, executar, un ordinador, una sèrie d'operacions (sobre unes dades que hi han estat introduïdes). || Qualificar (algú) ...

**tractor** *m.* Vehicle automòbil potent amb rodes que s'adhereixen fortament al terreny, que serveix per a arrossegar l'arada i altres instruments i màquines agrícoles.

**tractorista** *m. i f.* Persona que condueix un tractor.

**transportista** *m. i f.* Persona que es dedica al transport comercial de mercaderies.

**transsepte** *m.* Nau transversal d'una església que forma una creu amb la nau principal.

**trauma** [addició] ... | Fig. Pertorbació neuropsíquica produïda per un esdeveniment o experiència, físic o psíquic.

**traumatitzar** *v. tr.* Causar un trauma (a algú). *L'accident l'ha traumatitzat.*

**traumatòleg** -òloga *m. i f.* Persona versada en traumatologia.

**travessa** [addició] ... *moltes travesses.*

|| Travessada. *La travessa del Montseny.*

**trencaclosques** [addició] ... difícil solució. || Joc consistent en un conjunt de peces, regulars o irregulars, de cartó o altra matèria, que cal combinar per a formar una figura.

**trial** *m.* Pràctica del motociclisme per terreny accidentat.

**triar** [addició] ... a algú. || Pron. Prendre's, la llet. | Negar-se, l'allioli, etc.

**tricorn** *m.* Capell de tres puntes.

**tricorni** *m.* Capell originàriament de base triangular usat per la guàrdia civil espanyola.

**tricotar** *v. intr.* Teixir gènere de punt.

**tridimensional** *adj.* Que té tres dimensions (alçària, llargària, gruix).

**triomfalisme** *m.* Manera de pensar o d'obrar fundada en una visió desproporcionadament optimista d'una actuació.

**triomfalista** *adj.* Relatiu o pertanyent al triomfalisme. | Que practica el triomfalisme.

**trirrem** [modificació] *f.* En l'antiguitat, nau amb tres rengles de remes a cada costat.

**triti** *m.* Isòtop radioactiu de l'hidrogen de nombre de massa 3 i de símbol T.

**tropopausa** *f.* Zona límit de la troposfera, que la separa de l'estratosfera, i en la qual la temperatura deixa de baixar amb l'altitud i torna a pujar.

**troposfera** *f.* Regió inferior de l'atmosfera terrestre, que va des de la superfície de la Terra fins a una altitud mitjana d'uns 12 km, on tenen lloc gairebé tots els fenòmens hidrometeorològics i la temperatura decreix amb l'altitud.

**tub** [addició] ... *acústic*. *Tub d'escapament*. *El tub* ...

**tungstè** [en comptes de tungstèn].

**tupar** *v. tr.* Atupar.

**turístic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al turisme. | Que ofereix al·licients als turistes.

**ubicació** *f.* Acció d'ubicar o ubicar-se; l'efecte.

**ubicar** *v. tr.* Situar.

**ultracorrecció** *f.* Hipercorrecció.

**ultrasò** *m.* So de freqüència superior a la màxima audible, normalment de més de 20.000 vibracions per segon.

**ultrasònic -a** *adj.* Pertanyent o relatiu als ultrasons. || Supersònic.

**unicorne** *adj.* Que presenta un sol corn o punta.

**urgència** [modificació] *f.* Qualitat d'urgent. *La urgència de la seva petició no li fou reconeguda.* || Tramitació urgent. *El ministre ha presentat un projecte i n'ha demanat la urgència.* || Circumstància que demana una actuació urgent. *Digueu al metge que es tracta d'una urgència. Servei d'urgència.* || *D'urgència*, loc. adv., urgentment. *El van operar d'urgència;* loc. adj., urgent. *Tràmit d'urgència.*

**urologia** *f.* Branca de la medicina que s'ocupa de l'aparell urinari.

**vacum** *m.* Conjunt de bous i vaques. | *Adj. Bestiar vacuum.*

**vairó** *m.* Peix teleosti de 30 a 60 centímetres de llarg (*Naucrates ductor*).

**valí** *m.* [pl. -ís] En el món islàmic, governador d'una ciutat o d'una demarcació sarraïna.

**vasectomia** *f.* Operació consistent en l'extirpació total o parcial del conducte excretor del testicle, que es practica com a mètode d'esterilització de l'home.

**veiró** [suprimir] cf. **vairó**.

**veixina** *f.* Llufa<sup>1</sup>.

**velari** (o **velàrium**) [en comptes de **velàrium**]

**vellard -a** [modificació] *adj. i m. i f.* Ancià. | Iròn. Persona fadrina a qui ha passat el temps de casar-se.

**venda**<sup>2</sup> *f.* Partida dels antics quartons i de les actuals parròquies d'Eivissa.

**veremall** *m.* Falçó per a tallar els raïms.

**vergat** *m.* Mena de nansa fluvial emprada especialment per a pescar truites.

**vergat -ada** *adj.* Fet de vergues o llis-ton.

**verinada** *f.* El verí acumulat o secretat per un animal. | Fig. *Abocà la verinada acumulada en el seu cor.*

**versallesc -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a Versalles. | Molt refinat o cortès.

**vertader -a** *adj.* Veritable.

**vestició** *f.* Cerimònia durant la qual és revestida per primera vegada de l'hàbit religiós la persona que entra en un orde o una congregació.

**viari -ària** *adj.* Relatiu o pertanyent a les vies urbanes o interurbanes. *Xarxa viària.*

**vibre** *m.* [supressió] cf. **vibra** *f.*

**video** *m.* Tècnica d'enregistrament i reproducció, mitjançant suport magnètic, de la imatge i del so. | Aparell per a enregistrar i reproduir imatges amb aquesta tècnica.

**vigència** *f.* Qualitat de vigent. | Temps en què una cosa és vigent.

**viking** *m. i f.* Individu d'un poble mariner escandinau que s'expandí per les costes europees entre els segles VIII i XI. | *Adj.* Relatiu o pertanyent als vikings. *Art viking. Nau viking.*

**vinça** [en comptes de **vinsa**].

**vinçat -ada** [en comptes de **vinsat -ada**].

**vinyeta** [addició] ... d'una plana, etc. || Cadascun dels dibuixos que formen part d'una sèrie que explica una història.

**violer -a** *m. i f.* Persona que fa instruments de corda.

**violista** *m. i f.* Músic que toca la viola.

**víric -a** *adj.* Relatiu o pertanyent al virus.

**violet** [en comptes de **birulet**].

**virtuosisme** *m.* Virtuositat.

**visat** *m.* Fórmula de conformitat que es posa en un document que es visa, esp. la que els cònsols estampen en els passaports.

**visitant** *m. i f.* Persona que visita.

**vistent** [modificació] *adj.* Visible, patent.

**vistós -osa** [modificació] *adj.* Que fa goig de veure, que atreu la mirada pel seu bell aspecte, color, etc.

**vitamínic -a** *adj.* Relatiu o pertanyent a les vitamines. | Vitamínos.

**vitaminós -osa** *adj.* Que conté vitamines.

**vitenc -a** *adj.* Dinàmic, que té molta vitalitat. *Ball vitenc.*

**vitet** *m.* Bitxo.

**vitxo** *m.* Bitxo.

**viudo -a** *adj. i m. i f.* Vidu, vídua.

**vocacional** *adj.* Relatiu o pertanyent a la vocació.

**vocàlic -a** [modificació] *adj.* Relatiu a les vocals (acc. 4). | De la natura de les vocals. | Que consta de vocals.

**vodka** [rus] *m. i f.* Aiguardent de sègol, blat o altres cereals originari de Rússia.

**volenterositat** *f.* Qualitat de volenterós.

**voquiàcies** [en comptes de **voquiàcies**].

**vuítantí -ina** *adj. i m. i f.* Octogenari.

**waterpolo** *m.* Joc de pilota que es practica en una piscina, en què dos

equips tracten d'introduir la pilota en la porteria contrària.

**xampinyó** *m.* Bolet comestible molt apreciat, blanquinós, de capell bombat i cama curta, que es cultiva en coves.

**xapar**<sup>2</sup> [modificació] *v. tr.* Fendre, esberlar.

**xàquera** *f.* Dansa popular valenciana de caràcter cerimoniós i solemne. | Música que acompanya aquesta dansa.

**xarcuteria** *f.* Establiment on venen diversos productes alimentaris de carn de porc, esp. embotits, conserves, etc.

**xerocòpia** *f.* Còpia obtinguda per xerografia.

**xerocopiar** *v. tr.* Xerografiar.

**xerografia** *f.* Procediment de reproducció per mitjans fotoelèctrics que permet d'obtenir en sec i sense contacte còpies de textos, plànols, gràfics, etc. | Xerocòpia.

**xerografiar** *v. tr.* Reproduir (un text, un plànol, un dibuix, etc.) per mitjà de la xerografia.

**xiclet** *m.* Goma aromatitzada, emprada com a masticatori.

**xoc**<sup>2</sup> [modificació] *m.* Estat agut de prostració profunda caracteritzat per una insuficient irrigació sanguínia perifèrica, descens de la tensió arterial i distribució anormal del cabal cardíac, causat per una forta commoció física o psíquica. *Xoc traumàtic. Xoc postoperatori.* | Per ext. Qualsevol situació anormal, física o mental, sobtada i transitòria, produïda per una alteració de les funcions orgàniques o per causes emocionals.

**xocolatada** *f.* Menjada col·lectiva de xocolata desfeta.

**xocolatina** *f.* Pastilla de xocolata petita, normalment una porció individual.

**xulla** *f.* Cansalada. || Costella de mol-tó, cabrit, bou o porc, cuinada.

**xup** [supressió].

**xurreria** *f.* Establiment on fan i venen xurros.

**xurro** *m.* Peça de pasta de bunyol de forma allargada i estriada.

**xurro -a** *m. i f.* Dit dels naturals de

la major part de les comarques valencianes de llengua castellana. *Els xurros han baixat a segar l'arròs.* | Adj. Relatiu o pertanyent a aquestes comarques. *Una ovella xurra.* || *m.* Parlar característic d'aquestes comarques.

**zing-zing** *m.* Sonall (acc. 3).

**zoo** *m.* Parc zoològic.

